

primii pași în

JUR NALISM

Cum să conduci
un ziar în școala ta

Editat de: **Zack Baddorf** și **Anca Sandu**

Copyright 2009 Zack Baddorf și Anca Sandu.
Toate drepturile rezervate.

Editori: Zack Baddorf, Anca Sandu

Designer: Zack Baddorf

Copertă: Cosmin Epureanu

Colaboratori: Dan Atherton, Zack Baddorf, Olivier Boulot,
Joel McClurg, Anca Sandu, Elie Teichman

Traducere din limba engleză: Atena Achirei, Elena Creangă,
Elisabeta Dulceanu, Irina Iuliana Dumitrescu, Ioana Gabriela
Gorgoi, Christine Bianca Hanganu, Beatrice Manolache, Dorin
Nicolae Tecuceanu, Roxana Udrea, Oana Alina Zamciuc,
Bianca-Lidia Zbarcea

Baddorf, Zack, 1983 –

Sandu, Anca, 1976–

„Cum să conduci un ziar în școala ta”: un ghid dedicat elevilor
de liceu și profesorilor pentru a-și conduce propriul ziar al
școlii: o resursă importantă ce le conferă elevilor cunoștințe
de bază în domeniul jurnalismului / Zack Baddorf și Anca
Sandu

Editura TEHNOPRESS

Str. Pinului nr. 1A

700109 Iași, România

Tel./Fax : 0232 260092

E-mail : tehnopress@yahoo.com

www.tehnopress.ro

ISBN : 978-973-702-716-0

CUPRINS

Mulțumiri	i-iii
Despre Colaboratori	iv-vii
Cum Începi	viii-x
Introducere	1-8
Scrierea Hard News	9-25
Relații publice	26-34
Luarea unui interviu	35-39
Cum Să Scrii Un Reportaj (Feature)	40-50
Exprimarea În Scris A Unei Opinii	51-54
Editarea Articolului	55-56
Fotojurnalismul	57-80
Aranjarea În Pagină	81-93
Cum Să Gestionezi Un Ziar Al Școlii	94-104
Anexă	105-113
Sursa Materialului	114-115

MULȚUMIRI

Tradus de Dorin Nicolae Tecuceanu din Slatina

Această carte nu ar fi fost posibilă fără suportul generos al Asociației Cuza. Această asociație din Bârlad, România, a sponsorizat imprimarea acestei cărți pentru 100 de școli diferite de pe teritoriul României. Pentru aceasta nu le putem mulțumi îndeajuns.

Mulțumesc, de asemenea, comunității din Bârlad pentru susținerea acordată și pentru acceptarea Taberei de jurnalism care a avut loc în vara anului 2009 în acest oraș și pentru suportul de a realiza această carte. În mod special, domnului Primar al municipiului Bârlad, Constantin Constantinescu și domnului viceprimar Traian Constantin Petcu, prin amabilitatea și suportul cărora a fost posibil ca acest proiect să se desfășoare la întregul potențial în beneficiul elevilor din liceele din România.

Îi sunt foarte recunoscător prietenului și colegului meu, Joel McClurg, pentru ajutorul său. Foarte amabil, Joel a ajutat la convertirea prezentărilor de tip PowerPoint în formatul Microsoft Word. De asemenea, le mulțumesc următorilor elevi români pentru calitatea superioară a traducerii cărții: Tecuceanu Dorin Nicolae din Slatina, Oana Alina Zamciuc din Botoșani, Irina Iuliana Dumitrescu din București, Bianca-Lidia Zbârcea din Constanța, Ioana Gabriela Gorgoi din București, Roxana Udrea din Hațeg, Elena Creangă din Iași, Christine Bianca Hanganu din Târgu Neamț, Beatrice Manolache din

Roman, Atena Achirei din Pașcani și nu în ultimul rând doamnei profesor Elisabeta Dulceanu din Pașcani.

Mulțumesc în mod special Oanei Alina Zamciuc și Biancă-Lidia Zbârcea, care au verificat ortografia întregii cărți.

De asemenea, aș dori să îi mulțumesc Laurei Mironica, jurnalist român care lucrează în Focșani, pentru parcurgerea cărții și pentru ajutorul acordat în procesul de revizuire. Sugestiile dânzei privind modul de îmbunătățire a cărții au fost valoroase și ne-a asigurat că această carte are aplicabilitate în jurnalismul românesc.

De asemenea, mulțumesc tuturor profesorilor români, kolegei mele Anca Sandu, voluntarilor Corpului Păcii S.U.A și în special doamnei Mihaela Paiș –director la Colegiul Tehnic „Al. I. Cuza” - Bârlad care au organizat „Școala de vară a jurnaliștilor de mâine” în Bârlad. Totul a devenit posibil cu ajutorul vostru.

Mulțumesc Corpului Păcii România și angajaților Ambasadei S.U.A. pentru susținerea lor necondiționată pe perioada desfășurării acestui proiect, pentru promovarea în mijloacele media locale și naționale și pentru detaliile logistice. Totodată vreau să-i mulțumesc prietenului meu Viorel Sandu pentru sprijinul său.

În cele din urmă, aș dori să îi mulțumesc lui Mircea Sechelea de la TEHNOPRESS pentru ajutorul acordat în publicarea acestei cărți. Bunătatea și cooperarea lui au înlesnit acest proces.

Pentru toți aceștia,
Întreaga mea recunoștință

Zack Baddorf

DESPRE COLABORATORI

Tradus de Dorin Nicolae Tecuceanu din Slatina

Listați în ordine alfabetică.

Dan Atherton a lucrat în Corpul Păcii în Georgia și România din 2007 până în 2009, spre a pune bazele unor comunități locale și ONG-uri. El locuiește acum în Washington, D.C.

Înainte de a se alătura Corpului Păcii, a studiat comunicarea și jurnalismul și a lucrat în producerea de filme în Los Angeles.

Dan Atherton a dezvoltat secțiunea legată de macheta de paginare a acestei cărți.

Zack Baddorf este un voluntar în cadrul Corpului Păcii S.U.A. care predă engleză la Colegiul Tehnic I „Alexandru Ioan Cuza” în Bârlad. Înainte de a ajunge în România, a lucrat la radio și ca foto-jurnalist liber-profesionist pentru o varietate de mijloace media independente, inclusiv pentru Radioul Public Național, Radio Pacifica în cadrul Secțiunii de Știri Radio cu Libertate de Exprimare, Radio France International și Inter Press Service. A lucrat de asemenea cinci ani ca jurnalist militar, dintre care doi ani în Tokyo.

A lucrat în aproximativ 25 de țări, inclusiv Iraq, Afghanistan, Pakistan, Palestina, Kosovo și în țara controlată de rebeli, Sri Lanka. Fotografiiile lui au apărut în publicații locale, naționale și internaționale, inclusiv în Washington Post, TIME și în Seattles Times.

Zack Baddorf, născut la Newark, Delaware, în Statele Unite ale Americii, a redactat o mare parte a informațiilor din această carte din prezentările pe care el însuși le-a pregătit pentru școala de vară a jurnaliștilor romani.

Intenționează ca după ce își completează serviciul în cadrul Corpului Păcii în România în toamna anului 2010 să –și continue studiile.

Olivier Boulot este un computer developer liber-profesionist francez, stabilit în Paris. A lucrat în Brazilia pentru mai mulți ani ca fotojurnalist liber-profesionist.

Olivier Boulot a dezvoltat secțiunea dedicată fotografiei din această carte.

Joel McClurg este un voluntar în cadrul Corpului Păcii S.U.A. în Valea Jiului, România. Predă limba engleză elevilor claselor IV - VII la Școala Generală Nr. 6, din Petrila. În America, Joel a absolvit Universitatea din Denver cu o diplomă în Scriere Creativă, cu specializare în poezie. Apoi, Joel a lucrat ca meditator privat de limbă engleză, cercetând și scriind ocazional „trivia,” și a fost instructor de ski și snowboard în Keystone, Colorado.

Odată ce Joel își termină perioada de serviciu în cadrul Corpului Păcii, el se va întoarce în America pentru a absolvi școala și pentru a urma un Masterat și a primi acreditare profesională. Are aspirații pentru a lucra într-o zi pentru o organizație internațională precum UNICEF sau Crucea Roșie.

A ajutat la convertirea cărții în format Microsoft Word și a dezvoltat secțiunea de reportaje.

Anca Sandu este profesor de limba engleză la Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” din Bârlad, România. Este o profesoară care își dorește să ofere adolescenților pentru care lucrează toate posibilitățile de dezvoltare personală și profesională și de aceea inițiază și lucrează împreună cu alți colegi proiecte naționale și internaționale.

În anii studenției și doi ani după absolvirea studiilor universitare, a lucrat ca jurnalist la diferite publicații, dar și ca realizator și prezentator de emisiuni televizate.

Din 2008 colaborează cu reprezentanți de la Corpul Păcii.

Anca Sandu a lucrat la editarea și adaptarea traducerii din limba engleză în română și a făcut anumite adăugiri și din experiența personală.

Își dorește să facă mai mult pentru liceul unde lucrează, pentru elevii săi, pentru prieteni și pentru familia ei.

Elie Teichman a lucrat ca voluntar în cadrul Corpului Păcii S.U.A. din mai 2006 până în august 2009 în România, mai întâi ca și consultant în cadrul organizației de servicii sociale „Inimă de Copil” din Galați.

Înainte de a se alătura Corpului Păcii, a lucrat ca purtător de cuvânt pentru Senatorul S.U.A. Bill Frist în Washington, D.C.

Elie Teichman a ajutat la dezvoltarea secțiunii dedicată relațiilor publice din această carte.

Își dorește să obțină o diplomă în Dezvoltare Internațională, în Statele Unite ale Americii și speră să se întoarcă în România cât mai curând.

CUM ÎNCEPI

Tradus de Dorin Nicolae Tecuceanu din Slatina

Colegiul Tehnic „Alexandru Ioan Cuza” din Bârlad a fost gazda unei tabere naționale de jurnalism intitulată „Școala de vară a jurnaliștilor de mâine” în perioada 25 iulie - 1 august a anului 2009, reunind 61 de liceeni și 10 profesori din 37 de orașe ale României.

Tabăra a fost susținută de un parteneriat solid între diferite instituții precum: Primăria municipiului Bârlad, Colegiul Tehnic „Al. I. Cuza” din Bârlad, Corpul Păcii S.U.A., Ambasada S.U.A. de la București, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Televiziunea Media TV și Asociația Cuza. Asociația Cuza este mândrul sponsor al acestei cărți.

Ministerul Educației și Cercetării din România a acreditat această activitate școlară de vară.

Scopul acestui eveniment a fost să le dezvolte adolescenților români abilitățile necesare pentru a realiza și tipări un ziar în liceul propriu, dar și de a le prezenta jurnalismul ca pe o potențială carieră.

Totodată, participarea la această activitate a făcut posibil ca barierele dintre profesori și elevi sau dintre persoane din diferite culturi să dispară, formându-se o echipă diversă și multiculturală, în care profesori, elevi români și tineri americani au lucrat împreună pentru atingerea țelurilor propuse.

Noi credem că munca jurnaliștilor este aceea de a găsi adevărul. Jurnaliștii din S.U.A., România și din restul lumii trebuie să mențină independența și trebuie să-i monitorizeze independent pe oamenii de la putere. Jurnaliștii îi servesc pe oameni și trebuie să aibă o bază de abilități care le este necesară pentru a-și duce la bun sfârșit responsabilitățile.

Ne-am gândit să oferim o cale ușoară elevilor interesați, prin care să-și reîmprospăteze amintirile despre informațiile pe care le-au acumulat în timpul acelei săptămâni de școală de vară. Ideea de a trăi o astfel de experiență în timpul mult doritei vacanțe școlare a fost îmbrățișată de mulți tineri din liceele din România care au aplicat pentru tabără.

Din păcate, baza materială de care am beneficiat nu a permis acceptarea unui număr atât de mare de solicitanți. Pentru aceștia, dar și pentru generațiile viitoare de elevi jurnaliști și îndeosebi pentru profesorii dedicați meseriei lor, am decis să publicăm această carte, însumând toată informația predată în tabără, necesară dezvoltării unei activități școlare editoriale.

Această carte îți pune la dispoziție abilitățile necesare conducerii unei echipe de ziar de liceu.

Sperăm că o vei găsi folositoare în publicarea ziarului tău de liceu.

Mult noroc!

Zack Baddorf și Anca Sandu
Bârlad, România
Septembrie 2009

INTRODUCERE

Tradus de Dorin Nicolae Tecuceanu din Slatina

Media este pretutindeni.

Ne înconjoară. Avem televiziune, radio, muzică, ziare, cărți, reviste și Internetul. Toate acestea sunt diferite forme de media care ne conectează cu propriile noastre comunități, dar și cu restul lumii. Fără ele am fi izolați. Luând informații din diferite surse, aflăm despre opinii și perspective diferite.

Media ne înconjoară de mii de ani. Julius Cezar a creat buletinele cu anunțuri de la Senat. Oficialii chinezi au furnizat noutăți despre conducerea Curții în anul 200-300 dH. Însă abia în anul 1605 a fost creat ziarul modern, în Germania.

În Afganistan, deși un procent atât de mic, mai exact de 20%, dintre afgani știu să citească, există un număr aproximativ de 265 de ziare.

În Republica Democrată Congo, conform știrilor locale, reporterii acuzați de „lansare de știri false, insultarea armatei, demoralizarea țării, sau trădarea statului pe timp de război,” primeau pedeapsa cu moartea.

Rusia a avut în 1991 cea mai mare circulație la nivel mondial pentru un singur ziar, săptămânalul Sovietic *Argumenty i fakty*. Zilnic se tipăreau 33,500,000 de copii.

În România, din 2004, au fost 84 de ziare cu apariție zilnică și altele 2,036 tipărite periodic. Mulți români, ca oriunde pe

glob, află știrile de pe net, mai ales având în vedere că 7.4 milioane de români au avut acces la net începând cu 2008.

Constituția României din 1991 aprobă libertatea de exprimare, dar interzice „defăimarea țării.”

APLICAȚIE

Discută următoarele:

- Ce rol crezi că joacă media în România de astăzi?
- Cum afectează o presă liberă democrația?

ELEMENTE DE ZIAR

Articolele reprezintă primul și cel mai evident element. Acestea pot include mai multe „hard” news importante, ca aceea din *Figura 1*, sau reportaje despre lucruri mai puțin importante.

Figura 1 – Acest articol despre capturarea lui Saddam Hussein este un exemplu de hard news.

Ai putea să incluzi și anunțuri, documente oficiale cu schimbări în politicile școlii, anunțuri publicitare pentru evenimentele din perioada următoare sau publicitate pentru o cauză anume.

Pe lângă articolele despre știri, poți să adaugi și **coloane de aviz**, incluzând părerile autorilor de editoriale care scriu pentru ziarul tău. Unele vor fi cu experți care vor discuta pe diferite teme, de exemplu sport. Altă posibilitate este să incluzi o coloană dedicată conducerii, cu directorul școlii tale care va scrie în fiecare ediție a ziarului.

A LETTER FROM
EXECUTIVE DIRECTOR
SHANE RUFFIN

YMCA Camp Secrets!

The magic of YMCA Camp is one of the best expressions of 125 years of YMCA programs in Los Angeles. Since 1912, regardless of their ability to pay, generations of campers have learned the YMCA Camp secret: that morning and evening reflection, plus rag and leather commitments make YMCA camping unlike any other, with the power to change lives.

This past summer 402 young people from the West Valley Family YMCA became part of this tradition. They received undivided attention from counselors, went horseback riding and tackled challenging rope courses. They replaced asphalt and concrete with forest views and a dazzling array of stars. At night, with daylight gone from the sky, the world shrank to 200 feet as they

created a small, close-knit community around a campfire's glow.

Many, for perhaps the first time, examined their behavior and thought about change, not only in camp, but back home. It's a small, subtle message, delivered in the larger context of fun and friendship, but with the potential to create new dreams.

This is the YMCA magic that can forever change a child's life in just eight days. This is the YMCA magic that parents marvel at when children return home. And this is the YMCA magic that turns campers into counselors, counselors into directors and directors into YMCA board members.

Thanks to the contributions of West Valley Family YMCA members like you, for another summer, lives have been changed and a lifetime of memories created. Let's celebrate having helped make this happen.

Thanks for all that you do!

WEST VALLEY FAMILY YMCA
18810 Vanowen Street, Reseda, CA 91335
(818) 774-2840 | www.ymcala.org/vv

Figura 2 –Directorul Executiv al West Valley Family YMCA scrie o coloană lunară pentru newsletter-ul organizației sale.

De asemenea, ar trebui să încerci să incluzi elemente **distractive**, ca desene, jocuri și chestionare pentru a da cititorilor tăi liceeni o pauză.

Ioanelor, șpunea Gabriela Danis, director medical, în discursul pe care a fost ținut la încheierea. Secția Neurologie avea o sală de recuperare la demnitatea clădirii în care este situată secția (spitalul nou), dar spațiul era depășit. O dată cu înființarea și dotarea noului sală de recuperare, rezultatele vor putea fi simțite de bolnavii chiar și după primele sesiuni de terapie. Kinoteroapia pentru Distanța Osmoș, nu se aplică bolnavii cu echipamentele noi sunt performante și ca un rezultat foarte mult

aparatul de electrostimulare poate deservii 3-pacienți odată sau la același pacient por fi tratate mai multe zone dureroase în același timp. Astfel se face economie de timp, dușina pentru o sesiune fiind de 20 de minute (cu mai multe proceduri). Bicicleta medicală este foarte diferită de una folosită în salile de fitness. În primul rând pentru ca are încorporat un electrocardiograf care monitorizează frecvența cardiacă și poziția arterială. Mai poate fi măsurat timpul petrecut pe bicicletă, distanța parcursă,

efort. Datele pot fi stocate și transferate pe calculator, lucru care îi ajută terapeuții să urmărească evoluția pacienților. Utilizarea plăcii de abilitați va fi restinția de bolnavii cu panure care sunt nevoiți să învețe pas cu pas să-și refacă masa. Mulțumesc Clubului Rotary în numele pacienților care se vor recupera aici pentru donata făcuta. Tranzameral receptor are o importanță foarte mare pentru bolnavii neurologici, deoarece prin kinoteroapie și fizioterapie, pacientul se recuperează în pro-

reținutamentului medicamentelor, a dechelat în încheierea inaugurării Dan Sorbu, șeful secției Neurologie. Precizăm ca odată cu înființarea noului sală de recuperare din cadrul secției "Neurologie", administrarea spitalului a introdus distribuția alimentelor către bolnavii din aceeași secție cu vesele (cassole) și accesorii de unica folosință. "Așa", se îmbunătățește calitatea serviciului de cazare și crește productivitatea impozitivă infec-

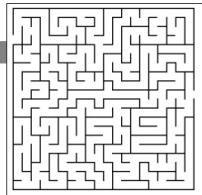
ționalești) a menționat managerul dr. Ing. Dionisie Leifer. Se așteaptă cu încredere și punerea în funcțiune a aparatelor de diagnosticare computerizate tomograf și imagistica cu rezonanță magnetică nucleară, care se vor instala în spital la sfârșitul acestui an, principalii beneficiari fiind pacienții din secția "Neurologie".

Gimnastica pentru creier

Poate fi ajutat creierul să nu îmbălbărească? Experții susțin că există metode simple prin care creierul poate fi "întinerit" chiar și la persoanele în vârstă. Pentru fiecare dintre noi, problema prelungirii vieții este un subiect arătat și căldură încă încercare ceva care ar putea o prelungi. Din nefericire, nu a fost descoperit încă un elixir al vieții, însă psihologii ne sugerează câteva exerciții simple prin care se

poate evita instalarea marasmului senil. Studiul recent realizat de cercetători din Irlanda au demonstrat că aceste exerciții sunt tot atât de eficiente ca și medicamentele: este vorba de exerciții speciale care s-au aplicat pe oameni să-și întinerească creierul cu 10 ani, indiferent de vârsta reală a acestora. O echipă de cercetători de la Trinity College din Dublin a dezvoltat un program special pentru eficientizarea

funcționării creierului la pacienții vârstnici. Principiul de bază al exercițiilor este de a stimula lobul frontal care controlează memoria, atenția, simțul umorului și luarea deciziilor, rezultatul fiind o glândă tireoidă, tipică persoanelor tinere. Trei mii de pacienți în vârstă au efectuat zilnic niște exerciții simple. După câteva zile, subiecții de ambele sexe incluși în experiment au devenit mai activi ca și când nu fi întinerit brusc.

Figura 3 – Urgența, un newsletter public despre sănătate publicat în Barlad, România, a folosit un labirint într-o ediție pentru a le pune la dispoziție cititorilor săi o pauză.

De asemenea, încercă să incluzi elemente artistice, ca artă grafică și fotografiile (Vezi Figura 4), în cât mai multe articole posibil pentru a-ți face ziarul mai atrăgător și pentru a ilustra povestea pentru cititorii tăi.

În plus, ia în considerare o secțiune intitulată „**Scrisori pentru editor**” unde vei cere și mai apoi publica scrisori de opinie de la cititori (Vezi Figura 5).

4 URGENTA

Alimentație sănătoasă

Orzic

Chia și da la fibă și să se amestecă cu apă caldă și să se bea. Dacă se prepară în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte.

se amestecă în apă caldă și se bea. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte.

se amestecă în apă caldă și se bea. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte. Dacă se bea în apă caldă, se poate bea și pe timp de noapte.

Aperitiv de vinete și gogosari

Ingrediente
-3 kg vinete - 3 kg gogosari - 12 l ulei
-con de spanac - apa - pipet boabe - sare
Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Cele mai faimoase surori din lume

Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Mod de preparare
Se curăță vinetele și se spală și se tăie în bucăți mici. Se prăjește pe mediu foc până se scurtează bine. Se prăjește și gogosarii. Se amestecă în apă caldă și se bea.

Terapia prin râs

Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic. Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic.

Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic. Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic.

Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic. Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic.

Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic. Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic.

Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic. Cum activitatea de râs este un exercițiu fizic, activitatea de râs este un exercițiu fizic.

Figura 4 – Urgența se folosește de desene, artă grafică și fotografii pentru a ilustra articolele lor, astfel ziarul devine mai interesant.

LETTERS TO THE EDITOR

UF's proposed \$500 fee would improve education

The University of Florida has about 50,000 students enrolling each year and the student-to-faculty ratio is 38:1. In your article "UF students will pay \$500 fee per semester to hire more staff, under bill," a bill was introduced in the Florida Legislature in order to make this happen.

According to state Sen. Steve Oelrich, the student-to-faculty ratio is at an all-time high and needs to be reduced in order for UF to be ranked one of the top 10 schools in the United States. I think it's a good idea to do this because most students find it difficult to

comprehend school material in an environment where you feel like you're just one in a million. It is easier to be in a class where there are fewer students and more time for questions for each individual.

However, Gov. Charlie Crist disagrees with this bill because he fears that the increase in tuition will decrease the number of students who enroll to begin with, saying "our students are burdened enough." Although he has a point, the extra money will be going toward the goal of hiring more teachers to reduce the class sizes and make the education better.

Maybe I speak for myself, but I would love for my college classes to have a mere 15, or perhaps 20, people in them. The fee would apply to the students enrolling this fall and would occur for about four years in hopes of raising \$36 million a year, and it would excuse those who cannot afford it. I don't think this charge would minimize the number of applicants, nor would it burden the students in the end. It's a pretty fair cost for a better reputation, which the University of Florida needs.

MICHELLE SERENO
HOLLYWOOD

Figura 5 – South Florida Sun-Sentinel publică scrisori către editor în fiecare zi pentru a-i implica pe cititori în publicație.

APLICAȚIE
<p><i>Discută următoarele:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ce vrei să pui în ziarul tău? ■ Ce fel de subiecte sunt interesante și relevante pentru cititorii tăi? ■ Ce speri să realizezi prin intermediul ziarului tău? <p>Când te gândești să publici ceva în ziarul tău, întreabă-te întotdeauna:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Este necesar? ■ Este relevant? ■ Este interesant? <p>Ziarul tău trebuie întotdeauna să informeze, să inspire și să fie amuzant.</p>

ETICA MEDIA

În ultimii ani, titlurile de ziare sau de stiri prezintă – în mod abuziv și abundent – conținuturi jurnalistice tot mai degradate și partizane.

Unii oameni de presă au devenit, din jurnaliști credibili și imparțiali, adevărați speculanți de zvonuri și de vulgariități. Alții au apărut în fața publicului fără a fi pregătiți în specialitate și comportându-se ca “adevărați experți.”

Trusturile de presă au devenit “o bună afacere”, adresându-se consumatorului și nu cititorului și promovând oamenii sau partidele politice.

Din păcate, toate acestea au dus la degradarea imaginii presei, dar mai ales a rolului important pe care îl are în educarea și informarea imparțială societății.

Pornind de la faptul că jurnalismul are un impact public deosebit, cel care îmbrățișează această breaslă trebuie să țină cont de anumite reguli de conduită și de comunicare. A fi un bun jurnalist înseamnă a fi un bun conoscător al condeiului și un pasionat de moralitate.

Jurnalistul este o persoană cu simț obiectiv, cu o permanentă sete de documentare și de analiză.

El trebuie să prezinte realitatea într-o modalitate imparțială, să respecte adevărul și principiile etice ale actului jurnalistic.

Un jurnalist trebuie să fie în slujba exclusivă a publicului cititor și să-i prezinte evenimentele spre o informare corectă și credibilă.

Jurnalistul trebuie să nu prejudicieze viața personală, să respecte o limită în relatările faptelor și să se supună legii.

El trebuie să cerceteze și nu să plagieze anumite realități.

Un jurnalist trebuie să aibă o cultură generală solidă și capacitatea de a analiza și de a modera raporturile sociale.

El trebuie să formeze și să cultive dorințele cititorului.

El trebuie să-și respecte profesia, publicul și chiar propria persoană.

El trebuie să fie talentat, creativ și un bun analist.

Mai este mult de scris despre etica în media, dar acestea sunt elementele de bază care te vor ajuta să începi.

SCRIEREA HARD NEWS

Tradus de Oana Alina Zamciuc din Botoșani

APLICAȚIE

Găsește o definiție pentru

■ știre

Apoi uită-te la definiția din dicționarul de mai jos.

Știrea este o relatare de actualitate, nepublicată, a unui eveniment. Știrea este ceea ce se întâmplă oamenilor. Știrile reprezintă informații de care oamenii au nevoie.

Știrile sunt definite în dicționar astfel:

Informații despre evenimente recente sau curente, în special relatate de ziare, publicații periodice, radio sau televiziune. O prezentare a unei astfel de informații, ca de exemplu într-un ziar sau în cadrul unui buletin de știri.

Indiferent cum le definești, știrile ar trebui scrise pentru a informa, interesa sau în scop de divertisment, folosind material de actualitate, care este relevant pentru audiența ta.

Când estimezi ceea ce este demn de a fi considerat știre, ai în vedere în primul rând dacă povestea prinde la un public larg și este potrivită pentru toți cititorii tăi.

Există două tipuri diferite de știri. **Hard news** reprezintă informații necesare, în timp ce **soft news** reprezintă informații mai puțin importante, dar care, cu toate acestea, sunt interesante pentru cititori.

Există 10 atribute ale știrilor:

1. **Caracter imediat** – la în calcul actualitatea unui eveniment. Cu cât știrile sunt mai vechi, cu atât le va păsa cititorilor mai puțin.
2. **Proximitate** – Cu cât evenimentul este mai aproape de cititor, cu atât este mai relevant. Unui cititor din Iași ar putea să nu îi pese de evenimente ce au loc în București.
3. **Consecință** – Efectul asupra cititorului.
4. **Conflict** – De exemplu, povești despre război, sport, alegeri, delict, omul împotriva naturii, etc.
5. **Singularitate** – Ceva ciudat sau amuzant va atrage atenția.
6. **Sex** – feminism, părinți singuri, adolescenți cu copii, viol, femei în luptă, etc.
7. **Sentiment** – Cititorii se vor implica mai mult în poveste dacă simt ceva, precum furie, tristețe, compătimire, sau regret.
8. **Proeminență** – O poveste despre cineva sau ceva faimos.
9. **Suspans** – O poveste care nu are încă finalitate, de exemplu un proces. Îl menține interesat pe cititor.
10. **Progres** – Progrese în diferite domenii, cum ar fi tehnologie, medicină sau alte subiecte de care sunt interesați cititorii.

ORGANIZAREA ȘTIRII

Când începi să scrii știrea, folosește Piramida Inversată (Figura 6).

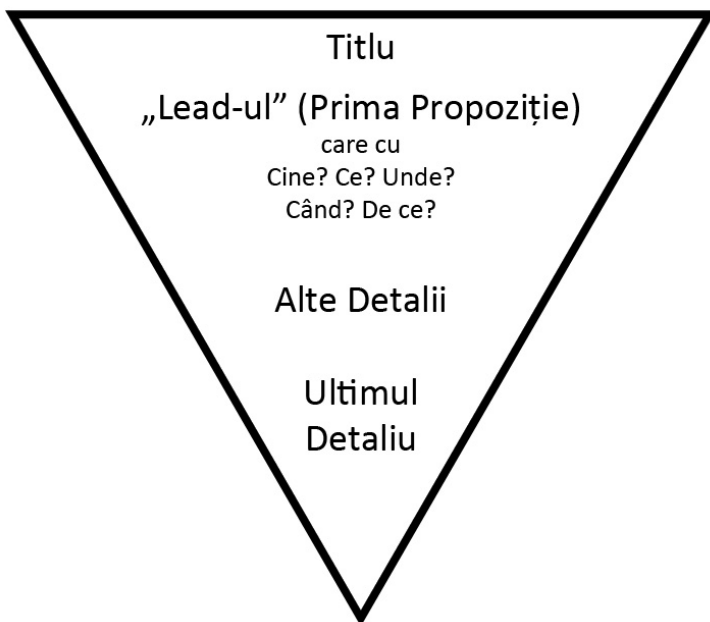

Figura 6 – Piramida inversată arată structura hard news.

Informațiile trebuie prezentate de la cele mai importante la cele mai puțin importante. Cel mai important la această organizare e că economisește timpul cititorilor și face știrea rapidă, directă și simplă.

De asemenea, această structură le permite editorilor, dacă au nevoie de spațiu, să taie de la finalul știrii, informația respectivă fiind nerelevantă.

TITLUL

Toate articolele trebuie să înceapă cu un titlu care să capteze atenția cititorilor. Uneori dorești un titlu creativ, în funcție de tipul știrii. Alteleori, doar rezumi ce s-a întâmplat. Poți folosi un titlu și pentru a face un plan general mai interesant.

Becoming partly cloudy
High 79, low 45
Complex weather. B

THE DENVER POST

The Denver Post Online
denverpost.com

October 7, 2003 ◆◆ 50¢ — May vary outside metro Denver

Bush backs Israeli strike on Syria

Others see violation of international law

By Glenn Kessler
The Associated Press

WASHINGTON — President Bush on Monday defended Israel's decision to drop bombs on an alleged terrorist training camp deep inside Syria, telling reporters he had said to Israeli

held accountable for those actions." Many other nations, however, said the attack was an unprovoked violation of international law and Syria's sovereignty.

The European Union's foreign policy chief, Javier Solana, who opined about the Israeli raid, said "The fight against terrorism, in which the EU is fully engaged, has to take place within the rules of international law."

The United States has a veto on the

Syria, which had called an emergency session to discuss the attack, pressed for an immediate vote.

Bush, speaking to reporters after meeting with Korean President Moon Kham at the White House, said he had told Sharon in a phone call Sunday "that it's very important that any action Israel take should avoid escalation and creating higher tensions." But he put the onus on the Palestinians to take the first steps toward restarting a

conflict fight terror and must see whether or not it is necessary to fight terror," Bush said. The raid may allow for both Israelis and Palestinians to take steps to ease tensions, and Bush said "all parties must assume responsibility."

Bush did not outline Syria's responsibilities, instead emphasizing, "The Palestinian Authority must define the terrorists who are trying to stop the establishment of a Palestinian state, a peaceful state, in order for there to be

AP/WIDE
President Bush Monday defended Israel's decision to drop bombs on an alleged terrorist training camp deep inside Syria, telling reporters he had said to Israeli

Figura 7 – Un exemplu de titlu direct.

TUESDAY
October 7, 2003
58 CENTS
EDSA Mail No. 321

The Virginian-Pilot

SEVING HAMPTON ROADS AND NORTHEASTERN NORTH CAROLINA

Tunnel to reopen Oct. 18

Minor repair work still needs to be completed on Midtown Tunnel

BY TOMMY HEDDEN
THE VIRGINIAN-PILOT

NOBEPLEK — With the Midtown Tunnel set to be reopened

Figura 8 – Un alt exemplu de titlu de hard news.

Figura 9 – Acest ziar a folosit o grafică creativă pentru a face titlul mai interesant din punct de vedere vizual.

Folosește timpul prezent pentru evenimente încheiate. Spre exemplu, dacă evenimentul nu s-a întâmplat încă, scrie: *Bill Clinton va vizita România*

Dacă evenimentul s-a întâmplat deja, scrie: *Bill Clinton vizitează România*

Se folosește indicativul prezent – prezentul istoric.

Fă titlurile cât mai scurte cu putință. Deci taie articolele hotărâte sau nehotărâte, conjuncțiile și prepozițiile.

De exemplu, schimbă acest titlu de la: *Președintele României le-a zis reporterilor că reprezentanții Partidului Comunist din Moldova au fraudat alegerile.*

La: *Președintele României: Comuniștii din Moldova au defraudat alegătorii.*

Privește următoarea serie (*Figurile 10-14*) de titluri care au fost publicate pe 12 Septembrie 2001. Vei observa că furnizează o varietate de modalități pentru a pune în evidență (în doar câteva cuvinte), un eveniment major.

19 PAGES OF COVERAGE INSIDE

The Burlington Free Press

Wednesday, September 12, 2001 •••☆☆ A Local Custom • Serving Vermont for 175 years • www.burlingtonfreepress.com

50 cents

Thousands feared dead in terrorist attacks on U.S.

Smoke billows from one of the towers of the World Trade Center and flames and debris explode from the second tower Tuesday, in the most deadly attack ever against the United States, terrorists crashed two airliners into the World Trade Center in a deadly series of blows that brought down the twin 110-story towers.

Hijacked jets hit Pentagon, Trade Center

By David Cray
and Jerry Schwartz
The Associated Press

NEW YORK — In the most devastating terrorist onslaught ever waged against the United States, knife-wielding hijackers crashed two airliners into the World Trade Center on Tuesday, toppling its twin 110-story towers. The deadly calamity was witnessed on television across the world as another plane slammed into the Pentagon, and a fourth crashed outside Pittsburgh.

"Today, our nation saw evil," President Bush said in an address to the nation Tuesday night. He said thousands of lives were "suddenly ended by evil, despicable acts of terror."

Said Adm. Robert J. Papp, commander of the U.S. Atlantic Fleet: "We have been attacked like we haven't since Pearl Harbor."

INSIDE

- Vermont Bishop Kenneth Angel's brother and sister-in-law perish on one of the hijacked planes, **1B**
- Terrorist takes hope of American psyche, **9A**
- U.S. Postal Service says this is worse, **1B**
- U.S. suburban, **4B**
- State on alert, **4B**
- Economic effect, **12B**

Establishing the death toll could take weeks. The four airliners alone had 216 people aboard and there were no known survivors. Officials put the number of dead and wounded at the Pentagon at about 100 or more, with some news reports suggesting it could reach 300.

— See FERRER, 2A

Figura 10 – Un titlu la obiect.

Observă în *Figura 10* folosirea punctuației în U.S. pentru United States. Oricând este posibil, folosește acronime și abrevieri cunoscute pe scară largă.

Figura 11 – Un titlu subiectiv – folosind doar un cuvânt.

Deși acest titlu este scris cu majuscule (exemplu: UPSTYLE), majoritatea titlurilor, mai puțin atunci când descriu ceva catastrofic, ar trebui scrise cu caractere normale, adică nu toate literele scrise cu majuscule.

The Salt Lake Tribune

http://www.sltrib.com

Utah's Independent Voice Since 1871

WEDNESDAY, SEPTEMBER 12, 2001

Volume 92 Number 32
©2001, The Salt Lake Tribune

10 South Main Street, Salt Lake City, Utah 84111
Telephone numbers listed on A-9

DAY OF
TERROR

UNTHINKABLE

AP/Wide World Photos: The September 11

People run from the collapse of one of the World Trade Center Towers on Tuesday. Both towers crumbled to the ground after two hijacked planes were steered into them.

Death toll likely in thousands; U.S. vows retaliation

THREE HUNDRED AND SEVEN SERVICES
In the wake of the worst attack ever on American civilians, the United States is joining forces at Islamic ritual Queen bin Laden. The exiled Saudi is believed to be hiding in Afghanistan.
"Today, our nation saw evil," President Bush told the nation about 12 hours after three hijacked commercial airliners hit the heart of America's military and financial capitals, killing perhaps 4,000 people and destroying a portion of the national fortress known as the Pentagon.
Bush vowed to "hunt down and punish" those responsible.
A fourth, reconsidered airliner, which crashed in western Pennsylvania, was believed headed for Washington. None of the 200 people aboard the two American airliners and two United-Air lines planes survived.
"We will make a distinction between the terrorists who committed these acts and those who harbor them," said Bush,

who, for security reasons, spent much of the day in the air aboard Air Force One, escorted by fighter planes from Florida to Louisiana to Nebraska before returning to Washington, D.C., on Tuesday evening. (The complete text of the president's evening address can be found on Page A-9.)
No official death tally had been announced by press time, but the number of casualties includes about 300 fire-fighters who responded to the initial crash, and the final number will be "more than any of us can bear," said New York Mayor Rudolph Giuliani.
Bin Laden is blamed for masterminding the bombings of U.S. embassies in Kenya and Tanzania in 1998, and is suspected in the bombing of the USS Cole in Yemen last October. He is believed to be based in Afghanistan. He heads the Al Qaeda, a global terrorist network that has targeted the United States repeatedly.
Sen. Orrin Hatch, R-Utah, a member of the Senate Intelligence Committee,

said Tuesday night "just about everything points" to him.
The loss of life from Tuesday's attacks is likely to be horrendous — as many as 20,000 people could have been in the two hijacked skycrapers, and thousands in the Pentagon.
The grim toll is almost certain to surpass the 2,400 who were killed in the surprise Japanese attack on the U.S. naval base at Pearl Harbor, Hawaii, on Dec. 7, 1941, and probably is greater than the 247 who died in a December terrorist bomb attack on a federal building in Oklahoma City on April 19, 1995.
The attack is likely to have a similarly jarring effect on a stunned nation, as Americans hunkered down, suddenly unsure of the safety of their skies and the nation's ability to protect them from hidden enemies. But it turned quickly to retaliation and a new war.
"This is an act of war, and we are at war," proclaimed Sen. Bob Bennett,

A jet airliner is lined up on one of the World Trade Center Towers in New York on Tuesday. Both towers crumbled to the ground after two hijacked jets were steered into them in an unprecedented act of terrorism.

See ATTACKS, Page A-9

Figura 12 – Un adjectiv descrie atacurile de la 11 septembrie.

WHO DID THIS?

■ **Death toll unknown, likely in the thousands**

■ **Crashed airliner in Pa. hijacked near Cleveland**

■ **All flights grounded, military on high alert**

By Bob Dyer
 Beacon Journal Staff Writer

As we huddled in the back of our television sets, most of us agreed on what we were watching: our second Pearl Harbor.

Sept. 11, 2001, will surely take its place next to Dec. 7, 1941.

A new century, a new Day of Infamy.

This time, we got the news much faster. This time, we got it as it was happening.

Today, we live in a digital age. Thanks to sophisticated electronics, we can create illusions with ease, and on a grand scale. So when we glanced at our TV sets yesterday morning and saw one of our most recognizable landmarks being destroyed, many of us thought we were watching a movie preview.

We had forgotten that we also live in an age of sophisticated terrorism. Soon, with a horrified look in our spectacles, we learned that the images on TV were not fictional.

Yesterday morning, terrorism struck the United States of America, inflicting almost unimaginable death and destruction on New York City and Washington, D.C., and bringing the rest of the nation to a dead stop.

President George W. Bush took to the airwaves to declare: "Freedom itself was attacked this morning, and I assure you: Freedom will be defended. Make no mistake: The United States will hunt down and punish those responsible for these cowardly acts."

As of late last night, no one had any idea exactly how many Americans had been killed. And hope continued that survivors will be found. A New York City police official said some people trapped in the rubble from the destroyed World Trade Center twin towers managed to call authorities or family members, but it was not clear how many people or when all the calls were made. The final death toll seemed likely to reach into the thousands.

For the first time since the advent of commercial flight, every airport in the United States was closed.

A man covers his mouth as he walks through debris from the collapse of one of the twin towers in New York.

—AP/Wide World

Fear rains down from our skies following attacks

Today we are afraid of the sky. As for the first day since after the worst-ever attack on America, this is the most dangerous feeling of all. We are not afraid of a person, or a country, or some defensible enemy.

We are simply afraid.

Something came out of the sky and tipped towers high. And we don't know what, or who, or from where.

And while this, we know, yet know who exacted the World Trade Center's twin towers from the New York skyline.

We do not know who attacked the lives of yet uncounsed thousands.

We do not know who passed our defenses with such dreadful a response

Figura 13 – O întrebare poate fi folosită eficient ca titlu.

Figura 15 – Acest ziar a folosit o combinație de titluri.

Figura 16 – Titlul din stânga folosește persoana I. Titlul din dreapta folosește punctuația pentru a-l scurta.

Folosirea a două puncte (:) înseamnă că o persoană sau o organizație a făcut o afirmație. O cratimă (-) poate fi folosită pentru a înlocui „a zis” (Vezi Figura 16).

În același timp, ai putea să folosești o virgulă (,) în titluri pentru a înlocui cuvântul „și.” În Figura 16, titlul indică că un bărbat și patru copii au fost omorâți într-un accident de mașină.

Figura 17 – Acest titlu reprezintă un joc de cuvinte.

APLICAȚIE

Citește următoarea știre preluată de la CNN:

WASHINGTON (CNN) – Statele Unite ale Americii crede că liderul taliban pakistanez Baitullah Mehsud a fost ucis într-un atac aerian săptămâna trecută, consilierul de securitate națională a Președintelui Obama a zis duminică.

„Credem că așa e,” le-a zis Generalul Jim Jones celor de la „Meet the Press,” (NBC) adăugând, „O considerăm o probabilitate de 90%.”

Miniștrii interni și externi ai Pakistanului au afirmat vineri că guvernul aștepta încă să se realizeze analizele ADN pentru a confirma identitatea unui bărbat omorât miercuri după lovitura unui vehicul aerian nepilotat.

Vehiculul american suspectat avea ca țintă casa socrului lui Mehsud, Mulvi Ikram ud Din, în zona tribală Waziristan, din Sudul Pakistanului, a afirmat un oficial al serviciilor secrete.

Scrive un titlu direct pentru acest articol. Verifică următoarea pagină pentru a vedea care e de fapt titlul.

LEAD: PRIMA PROPOZIȚIE

Lead-ul reprezintă prima propoziție dintr-o știre. Ar trebui să fie clară și simplă. Ar trebui să fie un rezumat al știrii incluzând, în funcție de cum permite spațiul, cele cinci întrebări – Cine, Ce, Când, Unde și De Ce.

Lead-ul nu trebuie să fie mai lung de 30 de cuvinte. Trebuie să se concentreze asupra celor mai importante informații. Trebuie, de asemenea, să fie direct și să includă un verb activ.

Trebuie să folosești mereu diateza activă, nu pasivă. Un verb este activ dacă subiectul verbului a făcut, face sau va face ceva.

De exemplu, dacă scrii că „Un profesor i-a dat unui elev o notă proastă luni la ora de matematică,” aceasta este diateza activă deoarece profesorul face ceva – dă o notă proastă.

Dar dacă scrii că „Unui elev i-a fost dată o notă proastă de către un profesor, luni la ora de matematică,” aceasta este diateza pasivă deoarece o acțiune este exercitată asupra subiectului (elevul) – elevului îi este dată o notă proastă.

În cazul în care „Cine”-le din știrea ta este cineva faimos, le poți folosi numele întreg. Dacă nu sunt cunoscuți în rândul audienței tale, nu le folosi numele, doar o descriere a persoanei, de exemplu: un elev de clasa a X -a, în lead, și dă numele întreg al elevului ulterior în știre.

Uneori, lead-ul va trebui atribuit, dacă informația furnizată este controversată. De exemplu: „Un elev de clasa a X -a este mai deștept decât toți elevii de clasa a XII -a puși la un loc, potrivit directorului școlii.”

APLICAȚIE
<p><i>Titlul real al știrii de pe pagina precedentă era:</i></p> <p>Oficial: Probabilitatea morții liderului taliban pakistanez este de 90 de procente</p>

APLICAȚIE

Citește următoarele informații, apoi scrie un lead:

- Casă cu două etaje distrusă pe Strada Mulberry 810.
- Om fără adăpost, neidentificat, a murit în incendiu.
- Două persoane spitalizate, una în stare gravă.
- Relatat la 11:19 p.m., sâmbătă, 8 septembrie.
- Au intervenit două mașini de pompieri și o ambulanță. La miezul nopții, focul nu este încă stins.
- Alte case sunt în pericol.
- Casa, un mare conac construit în anii 1880, era un monument istoric.
- Primarul Bill Johnson și soția sa Betsy au fost spitalizați. Starea primarului este gravă.

Verifică căsuța Aplicație de pe pagina următoare pentru un lead.

CORPUL

După lead, vei începe să scrii corpul știrii. Vei începe acum să prezinți următoarele cele mai importante fapte. Începe să dai cititorului mai multe detalii, în ordinea importanței, inclusiv citate de la persoanele intervievate.

Nu uita să folosești persoana a III-a, excluzându-te din știre. Rămâi obiectiv – nu include opinia ta. Poți include opiniile altor persoane, dar citează-le cu precizie și atribuiește-le.

Termină-ți știrile cu o **concluzie**. Nu trebuie să scrii „în concluzie” sau „în încheiere.” În loc, găsește o afirmație care să concluzioneze știrea sau poate chiar un citat care să rezume evenimentul.

APLICAȚIE

Referitor la aplicația de pe pagina anterioară, lead-ul ar putea fi scris astfel: Incendiul unei case de pe Strada Mulberry a ucis un om fără adăpost și i-a rănit grav pe primar și soția sa în cursul nopții de sâmbătă.

APLICAȚIE

Întoarce-te la lead-ul pe care l-ai scris. Apoi începe să scrii corpul știrii folosind următoarele fapte:

- Casă cu două etaje distrusă pe Strada Mulberry 810.
- Om fără adăpost, neidentificat, a murit în incendiu.
- Două persoane spitalizate, una în stare gravă.
- Relatat la 11:19 p.m., sâmbătă, 8 septembrie.
- Au intervenit două mașini de pompieri și o ambulanță. La miezul nopții, focul nu este încă stins.
- Alte case sunt în pericol.
- Casa, un mare conac construit în anii 1880, era un monument istoric.
- Primarul Bill Johnson și soția sa Betsy au fost spitalizați. Starea primarului este gravă.

Verifică căsuța Aplicație de pe pagina următoare pentru o posibilă poveste.

Pe scurt, știrea este precedată de un titlu. Apoi scrii un lead concis rezumând evenimentele. În final, scrii corpul știrii adăugând alte detalii în ordinea importanței. Termină cu o concluzie.

APLICAȚIE

1. Găsește rubrica Articolelor de știri în Anexă.
2. Găsește articole în publicații de știri cunoscute.
3. Completează rubrica Articolelor de știri.

RELAȚII PUBLICE

Tradus de Irina Iuliana Dumitrescu din București

Acum este timpul să înveți câte ceva despre cum profesioniștii în relații publice interacționează cu media. Vom parcurge elementele de bază ale scrierii consultanțelor media și comunicatelor de presă. Poți folosi aceste abilități în școala ta pentru a promova un eveniment, sau în orice altă organizație.

De ce poate fi valoroasă colaborarea cu media? Există multe avantaje, inclusiv faptul că astfel este relativ ieftin să îți faci mesajul difuzat în masă. Având mesajul tău publicat de către media face, de asemenea ca organizația ta să devină mai credibilă și îi crește imaginea. Pentru organizații non-guvernamentale, aceasta poate duce la mai mult networking și posibil la mai multe fonduri. Reporterii vor cita adesea experți neafiliați, de multe ori apreciind eforturile tale.

Primul lucru de reținut este ceea ce ai învățat mai devreme în această carte, atributele știrilor. Reporterii sunt interesați de lucruri oportune și relevante. Așa că planuiește de dinainte ce vei face și contactează reprezentanți media cu mult timp în avans, pentru ca și ei, la rândul lor, să-și poată face un program.

Trebuie de asemenea să direcționezi și să retușezi anunțurile tale pentru a fi potrivite, în funcție de media. Dacă, de exemplu, dorești ca un proiect legat de mediu să fie promovat de un ziar de afaceri, concentrează-ți comunicatul de presă pe cum poate o atitudine verde să economisească bani în unele afaceri.

Pentru scopurile noastre, vom vorbi despre trei tipuri diferite de interacțiuni fundamentale cu grupuri media: consultanță media, comunicate de presă și conferințe de presă.

CONSULTANȚĂ MEDIA

Consultanța media informează reporterii despre un viitor eveniment. Este în mod caracteristic mai scurtă și anunță media despre un eveniment care merită să fie publicat. Ar trebui să fie finalizată cu un telefon pentru a-i invita pe reporterii să participe.

Consultanța trebuie să includă următoarele:

- Un titlu atrăgător
- O definiție clară pentru Ce, Cine, Când, Unde
- O prezentare clară a respectivului eveniment

APLICAȚIE

Alege unul din următoarele scenarii:

- Prezentarea unei mașini noi care atinge 100 km/litru și merge cu aceeași viteză ca și modelele de mașini sport de top
- Primarul Clujului își anunță intenția de a candida pentru Camera Deputaților a Parlamentului României, în București.
- Anunț despre deschiderea unui nou liceu de matematică și științe în Iași având materiale de laborator

Scrive un exemplu de consultanță media folosind formatul prezentat.

EXEMPLU DE CONSULTANTA MEDIA**PENTRU ELIBERARE IMEDIATĂ: 20 August 2007**

Contact: Maia Goldenberg, Director de Comunicare,
0745444111

CONSULTANȚĂ MEDIA

**APD PUBLICĂ O COMUNICARE EVIDENȚIIND DAUNE
IREVERSIBILE ÎN DELTA DUNĂRII**

*Va ține conferință de presă cu reprezentanți ai comunității,
experți în industrie, pentru găsirea soluțiilor*

VENUS, ROMÂNIA – Agenția de Protecția Dunării (APD) a anunțat astăzi că vor ține o conferință de presă mâine, 21 August 2007, pentru a publica un raport cerut de Uniunea Europeană care va indica faptul că daune ireversibile au fost produse fluviului Dunărea ca rezultat al poluării ilegale produse de industria regională. Pe lângă reprezentanții APD, se vor concentra asupra situației curente și oameni ai Ministerul Mediului UE și ai legii.

CINE: Reprezentanți ai APD; Oficiali UE ai mediului; Primăria orașului Mangalia

CE: Conferință de presă pentru realizarea unui raport cu observații privind daunele ireversibile cauzate Deltei Dunării

UNDE: Venus Civic Center

CÂND: 21 August, 11:30 am

COMUNICAT DE PRESĂ

Un comunicat de presă este o consultanță media mai detaliată, în mod caracteristic eliberat în timpul sau după o conferință de presă sau un eveniment. Comunicatul de presă utilizează piramida inversată și este scris ca o știre. Ideea este că reporterii vor prelua informația direct din comunicatul tău de presă și vor publica informația în reportajele lor.

Un comunicat de presă, în general, nu va depăși o pagină și, alături de consultanța media, trebuie să fie pus pe un antet oficial și să ofere date de contact.

Comunicatul de presă va conține mai multe citate atrăgătoare de la un oficial din interiorul sau dinafara organizației.

APLICAȚIE

Alege unul din următoarele scenarii:

- Prezentarea unei mașini noi care atinge 100 km/litru și merge cu aceeași viteză ca și modelele de mașini sport de top
- Primarul Clujului își anunță intenția de candidare pentru Camera Deputaților a Parlamentului României, în București.
- Anunț despre deschiderea unui nou liceu de matematică și științe în Iași având materiale de laborator

Scrie un exemplu de comunicat de presă folosind formatul exemplificat.

EXEMPLU DE COMUNICAT DE PRESA**PENTRU ELIBERARE IMEDIATĂ: 20 August 2006****Contact: Maia Goldenberg, Director de Comunicare,
0745444111****APD Lansează Campania Zilei Râului**

Un eveniment local consolidează observațiile făcute de Comisia UE referitoare la impactul poluării râurilor asupra sănătății

MANGALIA, ROMÂNIA – Agenția de Protecție a Dunării (APD) și-a lansat astăzi campania inaugurală „Ziua Râului” în Delta Dunării. Ziua Râului are ca scop conștientizarea publicului cu privire la impactului poluării râurilor asupra sănătății.

Evenimentul face parte dintr-o campanie lansată la nivel național în conjuncție cu patru alte state membre ale UE pentru a încuraja informarea publică despre mediu și protecția lui.

„Ziua Râului este o oportunitate pentru guvernele locale și ONG-uri să își pună laolaltă resursele și să facă auzite printr-o singură voce amenințările crescânde cauzate de poluarea râurilor,” a spus Zoe Codrescu, Președinte al APD. „Este din ce în ce mai clar că rolul jucat de bunul simț cu privire la ambient este unul critic în asigurarea sănătății și siguranței publice. Trebuie să acționăm astăzi pentru a ne asigura o zi de mâine curată și sănătoasă.”

„De aproximativ un deceniu, APD a fost lider în avocatură regională de mediu,” afirmă Hubert Humphrey, Director

Executiv al Supravegherii Est-Europene a Mediului. „Suntem mândri de un parteneriat cu această organizație pasionată, ce gândește în avans și se angajează să producă forța necesară continuării luptei pentru o reformă de mediu extrem de necesară.”

La ceremonia de lansare au participat în jur de 200 de suporteri.

Alina Drăgan, în vârstă de 55 de ani, a spus că programul i se pare „pasionant” și așteaptă să îi vadă rezultatele.

„Niciodată nu am fost mai impresionat de nevoia de reformă de mediu în această lume în care trăim,” Dobson, localnic din Mangalia. „Cred că acesta e un pas în direcția corectă și sunt sigur că rezultatele vor merita efortul depus.”

APD plănuiește să țină prima întâlnire de verificare lunară a proiectului din 30 August.

CONFERINȚE DE PRESĂ

Când ții o conferință de presă, trebuie să stabilești o locație și o oră potrivite pentru media. Ia în considerație situația. Pentru exemplul despre APD scris mai sus, probabil că s-ar duce la Delta Dunării, unde sunt elemente interesante de vizualizat. Ei ar dori de asemenea să țină conferința de presă dis-de-diminează, astfel încât media să tipărească și să difuzeze știrea în aceeași zi.

Trebuie de asemenea să incluzi niște vorbitori interesanți care să poată expune efectiv punctele centrale stabilite de organizația ta. Trebuie să prezinți un mesaj clar. Totodată, anticipează orice întrebări sfidătoare. Scrie-ți o listă cu întrebări dificile pe care te-ai aștepta să le pună jurnaliștii. Apoi notează-ți răspunsurile potrivite.

APLICAȚIE

Lucrați în două grupe: o echipă media și o echipă pentru relațiile publice. În scenariile din activitatea anterioară s-au găsit defecte majore:

- Se pare că noua mașină care ajunge la 100 km/litru și merge cu aceeași viteză ca și mașinile sport de top se și oprește din funcționare dacă se depășește viteza de 50 km/h și este clasată ca fiind foarte nesigură
- Primarul Clujului a fost învinuit de defraudarea banilor din taxe ca să facă renovări casei sale. Primarul a fost doar învinuit, iar acum are loc o investigație, însă nu a primit nicio acuzație oficială.
- Noua școală din Iași nu va fi gata la timp și va deține doar jumătate din calculatoare și materiale pregătite pentru începutul anului școlar. Școala încă intenționează să se deschidă, dar nu va fi în totalitate funcțională până în ianuarie.

Echipa de relații publice va anticipa întrebările dificile și răspunsurile potrivite.

Echipa media trebuie să pregătească întrebări dificile și apoi să le pună în timpul unei conferințe de presă simulată.

Pe lângă pregătirea mesajului tău, este util să îți pregătești un dosar de presă. Acesta poate include programul, biografiile vorbitorilor, date statistice, informații de background, un rezumat al datelor cheie, newsletter-ul la zi, o listă de evenimente în desfășurare sau care vor urma și un comunicat de presă.

Reporterii vor lua ca atare tot ce spui, inclusiv conversațiile ocazionale, acestea fiind spuse oficial. Asigură-te că ai stabilit dacă un interviu, o conferință de presă sau o punere în temă de presă este oficial, neoficial sau on-background.

Oficial înseamnă că tot ceea ce spui poate fi folosit în reportajele lor, cu numele tău atribuit.

Neoficial înseamnă că nimic din informația furnizată nu-ți poate fi atribuit ție sau organizației tale.

On-background îți permite să furnizezi reporterilor informații în mod anonim. De exemplu, dacă ai lucra pentru U.S. Peace Corps, ai putea conveni cu un reporter să fii citat doar ca „un oficial Peace Corps,” contrar citării ca „John Doe, un oficial Peace Corps.”

În final, amintește-ți că meseria ta ca ofician de relații publice nu este posibilă fără membrii mass-media. Trebuie să îți creezi relații profesionale cu ei. Respectă reporterii și te vor respecta și ei, la rândul lor, pe tine!

LUAREA UNUI INTERVIU

Tradus de Bianca-Lidia Zbarcea din Constanța

Orice interviu de succes începe cu o întrebare de succes. Dacă nu pui o întrebare bună, nu vei primi un răspuns bun.

Atunci când conduci un interviu, treaba ta este să înțelegi tot ceea ce auzi și vezi. Să nu-ți fie frică să spui că nu ai înțeles. Dacă nu înțelegi ceva, atunci nici cititorii tăi nu vor înțelege. Nu lăsa nicio întrebare fără răspuns.

Adună faptele. Trebuie de asemenea să obții opinii, reacții și interpretări, toate adunate într-o analiză pe care tu, ca reporter, nu o poți procura. Nu poți procura opinii, însă sursele tale pot.

Pregătirea pentru un interviu este crucială. Trebuie să aduni informații înainte să te întâlnești cu persoana interviuată. Fii bine informat ca să nu irosești timpul nimănui. Și notează-ți întrebările, ca să știi ce trebuie să întrebi înainte să pleci.

Atunci când iei un interviu, nu te limita la lista ta de întrebări. Simte-te liber să adaugi întrebări în timpul interviului, care de multe ori pot fi mai potrivite decât cele pe care le planificaseși. La sfârșitul interviului, întreabă întotdeauna: „Există ceva ce ați dori să adăugați?” Persoana interviuată poate avea ceva de spus, dar este posibil să nu i se fi pus întrebarea potrivită.

În timpul interviului, atenția ta va depinde de genul reportajului. Dacă reportajul este un articol despre evidențierea caracteristicilor unei persoane, concentrează-te

pe acea persoană. Dacă reportajul este despre un eveniment, concentrează-te pe eveniment.

Când îți plănuiești reportajul, fie că este un articol particular sau știre urgentă, adună perspective diferite. Încearcă să găsești alți oameni care au vreun fel de relație cu știrea și vorbește cu ei.

CONSIDERAȚII LOGISTICE

Dacă urmează să iei un interviu cuiva important, cum ar fi primarul, află datele de bază de la angajații primarului și păstrează doar întrebările importante pentru primar.

Când stabilești interviul, alege un decor potrivit. Dacă iei interviu unui profesor, vei primi probabil răspunsuri mai bune de la el în sala de curs, pentru că acolo profesorul se simte confortabil.

Informează-ți de asemenea sursa cât timp ai la dispoziție. Asigură-te că persoana interviuată știe cam cât plănuiești să dureze interviul, ca să-și poată programa bine timpul.

Când te duci la un interviu asigură-te că porți haine potrivite. Dacă mergi, de exemplu, să stai de vorbă cu primarul orașului, ar trebui probabil să porți o ținută decentă, comodă, de afaceri. Dar dacă te duci la o fabrică, probabil s-ar potrivi mai bine blugii și un tricou.

la în considerare să aduci un reportofon cu tine ca să poți reda cu exactitate ce s-a spus. Un reportofon poate agita

sursa, așa că plasează-l într-un loc care nu bate la ochi. Asigură-te că ai cerut permisiunea să îl folosești.

Dacă nu ai reportofon, ia notițe. Dacă ești nou în a lua interviuri, roagă-ți sursa să vorbească rar și să repete propoziția dacă este nevoie. Când iei notițe, nu este nevoie să scrii informațiile statistice întocmai. În schimb, ar trebui să scrii propoziția întregă când începi să pui întrebări din care rezultă opinii sau analize pe care probabil le vei cita în articolul tău.

Nu te așeza exact în fața persoanei pentru că sursa s-ar putea simți stânjenită. Uneori câte o pauză poate fi eficientă întrucât persoana interviuată poate avea ceva de adăugat.

TIPURI DE ÎNTREBĂRI

Evită **întrebările închise**. De exemplu, întrebarea „Sunteți profesor?” conduce la un răspuns cu „Da” sau „Nu”, un răspuns foarte specific. Încearcă să pui aceste întrebări repede și să treci la obținerea de opinii.

În schimb, **întrebările deschise**, permit mai multă flexibilitate răspunsului. De exemplu, întrebarea „De ce ați ales să fiți profesor?” permite profesorului să fie mai puțin direct și mai deschis. Vei obține de asemenea răspunsuri mai interesante.

Uneori dacă pui o întrebare într-un mod diferit, vei obține un răspuns diferit.

APLICAȚIE

Ți se cere să scrii un articol pentru ziarul liceului tău despre niște colegi de-ai tăi care au aflat că au câștigat o excursie gratis în Statele Unite.

Scrie răspunsurile la următoarele întrebări:

- Pe cine vei intervieva?
- Ce întrebări vei pune fiecărei persoane?

Condu un interviu simulat cu o persoană, fiind cel care pune întrebările și altă persoană jucând rolul studentului care a câștigat premiul.

Este posibil să nu obții întotdeauna informațiile pe care le dorești. Dacă pui întrebări despre proceduri de securitate, de exemplu, poate exista un motiv pentru care persoanele oficiale să nu vrea să divulge toate informațiile pe care le-ai dori. Gândește-te dacă publicarea informațiilor ar fi potrivită.

Încearcă să stabilești o legătura între tine și persoana căreia îi vei intervieva. Vrei să demonstrezi că îți pasă de persoana respectivă și că vrei ca și alți oameni să afle despre ea, prin intermediul articolului tău.

O modalitate de a stabili o bună relație este de a face conversație. Nu te grăbi să începi interviul dacă este posibil. Încearcă să faci persoana să se simtă în largul ei. Dacă poți face legătura între persoană și subiect, atunci fă asta.

APLICAȚIE

Presupune următoarele: Angelina Jolie vizitează România pentru a adopta un alt copil. Soțul său, Brad Pitt, decide să nu vină cu ea deoarece vrea să divorțeze pentru a se căsători cu Regina Angliei.

Condu un interviu simulat cu un student jucând rolul Angelinei Jolie și alt student fiind reporterul.

DUPĂ INTERVIU

Confirmă toate faptele și cifrele cu sursa pentru a vedea dacă totul este corect.

Încă poți pune întrebări după ce ai pus pixul jos sau ai închis reportofonul. Uneori acesta este momentul când oamenii se destind mai mult.

Nu uita să îi spui sursei când este probabil să apară reportajul și trimite-i o copie a articolului atunci când este gata. Interviul poate fi terminat, dar vrei să păstrezi o relație bună cu sursa. Asigură-te că păstrați legătura în caz că se mai întâmplă ceva demn de vreo știre.

Înainte să pleci, verifică-ți notițele pentru a vedea dacă ai tot ce îți trebuie. După ce ai plecat de la interviu, controlează-ți însemnările din nou pentru a fi sigur că tot ce ai scris este lizibil. Dacă însă ai înregistrat interviul, scrie-l de mână sau la calculator întocmai, pentru a avea toate informațiile strânse în fața ta.

CUM SĂ SCRII UN REPORTAJ

Tradus de Ioana-Gabriela Gorgoi din București

Elaborarea unui reportaj este diferită față de redactarea unei știri. Reportajele abordează teme mai subiective și de obicei exprimă opiniile și convingerile reporterului sau ale unui anumit grup de persoane. Reportajele sunt unice pentru că nu corespund întotdeauna știrilor de actualitate, iar cel mai adesea scopul lor este acela de a-i distra pe cititori mai degrabă decât de a-i informa.

TONUL

Tonul unui reportaj depinde nu doar de creativitatea reporterului ci și de subiectul abordat în articol. De exemplu, un reportaj despre o problemă serioasă, cum ar fi viața persoanelor bolnave aflate în fază terminală, va folosi un ton mai formal și mai sobru, în timp ce un reportaj despre un comediant local va avea un ton mai ușor și mai distractiv. Reportajele pot fi adesea familiare, așa că sunt mai ușor de citit și de savurat.

PUNCTUL DE INTERES

Un reportaj trebuie să vizeze idei și chestiuni umane. În acest fel, cititorul se regăsește în problema dezbătută în articol.

Prin urmare, trăirile și emoțiile pe care reporterul le investește în reportaj sunt extrem de importante.

Gândește-te cu ce scop îți scrii reportajul. Vrei să informezi, să convingi, să te plângi de ceva anume, să lauzi ceva anume, ș.a.m.d.? Păstrează în minte categoria de persoane pentru care scrii reportajul. Care este publicul tău țintă și ce gândește acesta despre subiect?

În redactarea reportajelor acuratețea este la fel de importantă ca în elaborarea știrilor. Ești liber să-ți folosești creativitatea pentru a înfrumuseța scrisul, dar niciodată nu trebuie să minți sau să induci în eroare.

Nu folosi clișee, întrucât sunt vagi și generalizante, pe când scopul tău este acela de a-ți transmite mesajul într-un mod cât mai exact și mai atractiv.

De asemenea, ai grijă să-ți construiești paragrafele și frazele clar și concis.

CUM SĂ SCRII REPORTAJE DESPRE OAMENI ȘI PERSONALITĂȚI

Reportajele despre oameni și personalități sunt mai atractive și mai plăcute decât cele despre obiecte. Încearcă să introduci personalități în articolul tău.

Un reporter bun este capabil să facă un personaj să pară mult mai viu și mai real decât o fotografie. Deci, folosește-ți creativitatea pentru a da viață reportajului tău, ceea ce va face articolul mai interesant.

Cititorul trebuie să simtă că a făcut personal cunoștință cu persoana prezentată odată cu finalizarea lecturii.

SFATURI PENTRU REALIZAREA INTERVIURILOR

Intervievarea oamenilor pentru reportaje trebuie să fie mai detaliată și mai meticuloasă decât cea realizată în vederea elaborării știrilor. Aceasta deoarece reportajul caută să „personalizeze” articolul mai degrabă decât să ofere, pur și simplu, informații. Din acest motiv interviurile pentru reportaje ar trebuie să fie realizate în persoană, pentru a surprinde detalii și informații non-verbale.

Folosește citate pentru a-ți prezenta articolul. Un bun reportaj permite subiectului său să-și spună singur povestea.

Încearcă să obții o imagine completă vorbind cu mai multe persoane. În orice caz, nu adăuga informații inutile întrucât articolul devine confuz și neinteresant.

CUM SĂ-ȚI DESCRII SUBIECTUL

Notează acele trăsături fizice care fac persoana interesantă și unică. În loc să scrii „își purta părul într-un mod caraghios,” încearcă să fii mai exact și explică întocmai de ce părul subiectului tău părea „caraghios.” Cititorul va prefera o imagine fidelă uneia încărcată de generalizări.

Trăsături fizice demne de luat în seamă:

- Trăsături faciale
- Nuanța pielii
- Culoarea și forma părului
- Talie
- Îmbrăcăminte

Trăsături de personalitate demne de luat în seamă:

- Obiceiuri
- Postură
- Caracteristici ale vocii și vorbirii
- Impresie fizică de ansamblu

Trăsături situaționale demne de luat în seamă:

- Mediu
- Domiciliu și loc de muncă
- Formație și educație
- Istoria personală raportată la tema articolului
- Aceasta poate include realizări, pregătire, slujbe anterioare

Alte lucruri demne de luat în seamă:

- Inteligență
- Opiniile prietenilor/familiei/colegilor
- Vise, aspirații și țeluri
- Personalitate

ELEMENTELE UNUI REPORTAJ BINE ORGANIZAT

Reportajele trebuie să beneficieze de un titlu atrăgător și spiritual. În acest sens se încurajează folosirea glumelor și a jocurilor de cuvinte. Un titlu potrivit va atrage atenția cititorului.

Reportajele ar trebui să fie însoțite, în general, de o fotografie, un element grafic, sau orice tip de imagine aflată în strânsă legătură cu subiectul expus. Cu cât fotografia este mai memorabilă, dinamică sau șocantă, cu atât mai bine.

Reportajele pot fi mai mult sau mai puțin formale din punct de vedere al tonului și al limbajului. Amintește-ți că dacă scopul reportajului este acela de a distra, limbajul folosit trebuie să fie haios și captivant.

SFATURI

Scrive reportaje despre subiecte ce te pasionează și despre care deții vaste cunoștințe. O bogăție de informații și un scris

energic vor face reportajul mai atrăgător. Nu-ți fie teamă să-ți lași propria voce și opiniile auzite. Amintește-ți ca acest gen de articole sunt, în general, subiective și prind viață prin amprenta personalității reporterului.

Stabilește tonul articolului înainte de a începe redactarea lui. Încă o dată, ține cont de subiect - dacă este serios sau jucăuș - și lasă-te ghidat de acest aspect în abordarea sa.

STRUCTURĂ

Structura unui reportaj nu este fixă și ar trebui lăsată la libera alegere a reporterului. Totuși, majoritatea reportajelor au la bază următoarele elemente ce le conferă claritate și o bună organizare:

- **Lead-ul reportajului:** Acesta reprezintă introducerea, care oferă cititorului o idee despre articol într-un mod atractiv. Scopul lead-ului este acela de a-l „prinde” pe cititor și a-l determina să-și dorească să citească întregul articol.
- **Corpul reportajului:** Corpul articolului trebuie să explice ideea expusă. Dacă există opinii diferite referitoare la subiect, atunci toate trebuie să fie prezentate în acest loc (și respinse, dacă este nevoie). Ai grijă să oferi exemple concrete care să-l ghideze pe cititor și amintește-ți să folosești informații empirice, atât verificate cât și verificabile, dacă tema abordată este mai rigidă și mai formală.

- Concluzia: Există multe moduri diferite de a încheia un reportaj, dar cel mai important este să-ți determini cititorul să rămână cu ceva după finalizarea lecturii. Un articol bun va rămâne „prins” de cititor o vreme îndelungată după ce a fost citit.
- De exemplu, îi poți da cititorului un ultim imbold printr-o statistică, un citat sau un avertisment legat de tema ta.
- Nu încheia printr-o concluzie abstractă sau sentimentală. Acestea se șterg repede din mintea cititorului, și nu sunt eficiente.

TIPURI DE LEAD PENTRU REALIZAREA REPORTAJELOR

Următoarele modele de lead sunt oferite de Școala pentru Apărarea Informației (Defense Information School).

Rezumat: Acesta este similar lead-ului folosit în redactarea știrilor. Un lead de tip rezumat oferă cititorului o idee de bază asupra a ceea ce va urma în articol și îi dă acestuia posibilitatea de a alege dacă va continua sau nu lectura.

- *A fost admisă la facultate la 13 ani, și- a luat licența în informatică la 17 ani și a devenit ofițer Air Force la 19 ani. Căpitanul Jackie A. Parker a constituit o excepție de la regulă o mare parte din viața sa.*
- *Lui Jeremiah G. Hintin, în vârstă de 18 ani, nu i-a fost deloc ușor să înoate 50 de mile, fiind paralizat de la talie în jos timp de șase ani.*

Descriptiv: Reporterul își folosește propriile percepții și abilități descriptive pentru a crea o „imagine” a subiectului. Un lead descriptiv se prezintă ca un „instantaneu” al reportajului și nu include acțiune.

- *Încăperea era plină de echipamente de calculator, caiete groase și cutii de carton pline de foi capsate. Creioane, cărți și mai multe grămezi de hârtii acopereau pervazul subțire și alb ce ținea loc de birou. În mijloc, pe un scaun purpuriu, tronau cele 70 de kilograme ale unui om ușor cărunt și palid, dar impunător și elegant cu cei 1.80 m ai săi. Stătea cu piciorul stâng peste cel drept, iar vârfurile degetelor sale lungi și subțiri de pianist, balansau în poală, cu finețe și grijă, o carte veche.*

Narativ: Asemenea unui lead descriptiv, lead-ul narativ zugrăvește o imagine în cuvinte, numai că acesta din urmă conține mișcare. Dacă un lead descriptiv este o fotografie, atunci un lead narativ este un fragment video.

- *Apele întunecate aflate la 60 de metri mai jos, priveau amenințător la tânărul aviator ce atârna prins de o sfoară în timp ce elicopterul grăbea spre destinație.*
- *În timp ce tânărul șovăia spre ușă, vântul îl izbi în față. Fără a ezita, sări în neant.*

Adresare directă: Un astfel de articol se adresează cititorului în mod nemijlocit și folosește pronumele „tu.” Ține minte că

adresarea poate fi mai mult sau mai puțin formală depinzând de tonul articolului.

- *Dacă scrii un cec fără acoperire într-un comisariat american, va trebui să plătești o amendă de 10 \$ și vei risca să ajungi în fața unui judecător militar sau civil.*
- *Dacă ești de părere că iarba este mai verde de cealaltă parte a gardului, ar trebui să vorbești cu sergentul Jim E. Michner.*

Freak (Ciudățenie): Aceste lead-uri reprezintă încercări extreme de a atrage atenția cititorului. În general, ele se folosesc de jocuri de cuvinte, glume, procedee tipografice sau rime. Ține cont de faptul că un astfel de lead poate să nu fie eficace dacă reporterul nu reușește să mențină acest ton și în cuprinsul articolului.

- *UPS! Acesta este cuvântul la ordinea zilei în această dimineață când locuitorii din Fort Meade continuă să facă față cadoului înghețat primit de la Mama Natură în ultimele trei zile.*
- *Încete sunt picioarele. Rapidă este o mașină. Iată de ce plătim mai mult pentru benzină.*

Teaser: Un tip de lead care stimulează curiozitatea cititorului prin reținerea informației. Acest procedeu îi oferă acestuia doar „grăunțe” de informație, așa încât el simte nevoia să citească mai mult pentru a obține imaginea completă a ceea ce articolul prezintă.

- *Este mare, greoi și are o inimă de oțel. Este la fel de silențios și versatil ca o pisică și reprezintă „cel mai fermecător și demn reprezentant al clasei sale ieșit pe piață în ultima vreme.”*

Citat: Este folosit atunci când un citat interesant apare pe post de lead. Astfel de citate provin din surse neobișnuite sau oferă opinii și informații surprinzătoare. Citatele trebuie să fie interesante și să trezească interesul cititorului pentru acel articol.

- *„Am crezut că voi muri zilele trecute. Mi-am zis, „Ei bine, rămas-bun.” Apoi m-am mai gândit o dată și am decis să rămân prin preajmă ca să văd cine va câștiga noile alegeri.”*
- *„Nu știi ce înseamnă libertatea cu adevărat până ce nu ai fost nevoit să scapi din captivitatea comunistă,” a spus Deiter, locotenent al marinei.*

Întrebare: Adresează o întrebare directă cititorului și în acest fel îl provoacă să reflecteze asupra problemei ridicate și îi trezește curiozitatea pentru aflarea răspunsului. Pentru acest tip de lead nu folosi întrebări la care se poate răspunde prin „da” sau „nu”, exceptând situația în care o serie de astfel de întrebări ghidează cititorul spre același răspuns.

- *Ce au în comun sărăcia, o cabană de bârne și un abandon școlar cu un instructor al Școlii de Apărare a Informației?*

Îmbinare: un lead care include două sau mai multe dintre elementele prezentate anterior.

- *„Wow! Ce este aceea?”
„Să fie de-a noastră?”
„Sper să nu se prăbușească.”*
Sute de rezidenți din Beal Air Force au repetat aceste comentarii luni când elicopterul - macara zburătoare, aparținând Air Force, a aterizat la bază.
- *„N-am furat un ban în viața mea,” strigă soldatul în timp ce-și ștergea lacrimile din ochi și măregele de transpirație de pe sprânceană.*
- *Să iei sânge de la cei morți pentru a-l dăruii celor vii? Asta se face în Rusia. Serg. Cynthia P. Clinger, un plutonier medical din Fort Knox, Ky., spune că în niciun alt loc nu este nevoie mai mare de unități de sânge ca aici. Iau celule de sânge vii de la cadavre și atât timp cât persoana a fost sanatoasă, pot folosi sângele în transfuzii.*

APLICAȚIE

Găsește pe cineva despre care să scrii. Descrie acea persoană într-un paragraf. Împărtășește-l cu persoana pe care ai descris-o.

Scrie numele a trei persoane din școala ta despre care ai putea realiza un reportaj. Notează cinci întrebări pe care le-ai adresa acestor oameni.

EXPRIMAREA ÎN SCRIS A OPINIEI

Tradus de Roxana Udrea din Hațeg

O coloană de aviz este un articol scris în fiecare ediție a ziarului tău de același autor, exprimând opinia acestuia într-un mod personal.

Multe ziare ale liceelor din România par a fi împovărate cu scrieri de opinie. Datorită faptului că trebuie să incluzi neapărat coloanele de aviz, limitează-le. Concentrează-te mai mult pe știri și pe furnizarea unei perspective obiective a evenimentelor ce se întâmplă în liceul și comunitatea ta.

Coloanele de opinie permit mai multă creativitate și discuție din partea studenților și profesorilor despre probleme care sunt interesante și controversate.

Dar ele trebuie să aibă un motiv. Trebuie să distreze, informeze sau să educe. Educarea cititorilor este o parte importantă din scrierea unui aviz de opinie. Acesta ar trebui să aibă fapte și să fie exacte. Aceste coloane vor fi informale, dar nu trebuie să le lipsească faptul de bază. De asemenea, ia în considerare coloanele de „întrebare-răspuns” și „cum să...?”

Articolul tău ar trebui să aibă logică. Începe-ți coloana într-o manieră diferită, creativă și interesantă. De îndată ce-ți exprimi punctul de vedere în primul paragraf, trebuie apoi să

epuizezi celelalte paragrafe, explicând de ce ai dreptate. Încheie cu o concluzie care să accentueze, din nou, părerea ta. La sfârșit, lasă o impresie.

Scrive-ți articolul despre un singur lucru și concentrează-te pe acesta. Trebuie să-ți menții articolul specific pentru a nu induce în eroare.

Menționează alți oameni sau lucruri care să-ți susțină părerea. Explică-te. Citează experții pe care i-ai intervievat. Ca adjuvant, poți cita informații din alte publicații, având grijă să le atribui corect.

Doar pentru că scrii o coloană de aviz asta nu înseamnă că nu iei niciun interviu. Trebuie să pui și întrebări. Ai nevoie și de părerea altor persoane despre subiect. Nu te baza doar pe opiniile personale. Mergi și informează-te – în felul acesta vei scrie un articol de opinie mai bun.

Scrive după felul în care vorbești, dar nu renunța la folosirea corectă a gramaticii și limbii române. Pretinde că e o conversație cu un prieten. Ar trebui să ai propriul tău stil. Și asta include și scrierea la prima persoană. Aduagă umor de bun gust.

Fii pe cât de precis posibil cu cuvintele tale, dar evită cuvintele tehnice, propozițiile lungi și paragrafele lungi. Nu-ți fă povestirea confuză.

Fii sentimentalist. Trebuie să încerci să faci cititorul să simtă ceva, indiferent că e fericire, tristețe sau orice alt sentiment. De asemenea, ar trebui să scrii din suflet. Tu însuși trebuie să fii convins de subiect. E important să crezi cu adevărat în el înainte de a-i da dreptate.

Dar, de vreme ce ziarul va fi probabil condus de către școala, va trebui să iei în considerare ce este adecvat să fie publicat pe numele școlii. Totuși, dacă crezi că ceva este greșit, explică de ce. Și fii plin de energie și pasionat în argumentul tău. De asemenea trebuie să prevezi și o soluție. Nu vorbi doar despre problemă; oamenii așteaptă rezolvări. Și nu ignora punctele de vedere ale celor din opoziție. Furnizează alternativa perspectivei, apoi dezvolt-o.

Când este posibil, dă-i părții tale de opinie un unghi familiar. De exemplu, vorbește despre efectele unei greve pe plan național asupra școlii tale. De asemenea, scrie despre oameni și locuri de pe plan local. Spune povestea ta și povestea altora. Aceasta va face ca un subiect mare să fie mai credibil și relevant.

La final, asigură-te că subiectul despre care alegi să scrii, este ceva mai celebru. Nu vorbi despre Britney Spears dacă ea este o știre veche (și este!). Fii la curent cu ce se întâmplă în România la nivel național, regional și local.

APLICAȚIE

Citește un articol de avis în ziarul tău local, național sau regional. Răspunde la întrebările aflate în rubrica articolului 'Avis de opinie' situat în Anexă.

la în considerare să-ți rogi directorul sau directorul adjunct să scrie o coloană de avis pentru fiecare ediție. Directorul școlii ar putea face următoarele într-un mod personal:

- Introducerea de noi politici educaționale
- Discuții despre schimbări
- Atragerea atenției asupra ceea ce poate fi îmbunătățit
- Discuții în legătură cu ce face școala corect
- Evidențierea evenimentelor ce vor urma

Asigură-te că incluzi o fotografie tip pașaport a colaboratorului de opinie permanent al ziarului vis-a-vis de coloana autorului.

APLICAȚIE

Răspunde la următoarele întrebări:

- Care sunt cele cinci subiecte ale unei coloane de avis de care cititorii ar fi interesați?
- Cine crezi mai exact că ar fi un bun colaborator de opinie permanent în școala ta? Directorul? Un anume profesor? Un anume elev?

EDITAREA ARTICOLULUI

Tradus de Roxana Udrea din Hațeg

După ce reportajul este scris, el trebuie editat. Până și jurnaliștii stagiaari trebuie să-și editeze articolele. Și tu va trebui să treci prin același proces.

Când editezi articolul cuiva, caută frecvențele slăbiciuni, ca acestea:

- Adresarea către un public neadecvat
- Lipsa inițiativei
- Folosirea opiniei
- Lipsa semnelor de punctuație
- Lead-uri slabe de știri
- Conținutul slab al poveștii

În timp ce editezi, nu uita de piramida inversată. De asemenea, elimină acele cuvinte nepotrivite. De exemplu, „acest /această” este deseori inutil. Taie cuvintele care sunt evidente, de exemplu „tastatura calculatorului” poate deveni „tastatură” și „program de exerciții” poate deveni „exerciții.”

Schimbă propozițiile de la diateza pasivă la cea activă. De multe ori nu este necesară diateza pasivă iar cititorii înțeleg mult mai repede dacă e în diateza activă.

Privește acest citat: „Îmi plac poneii,” a spus Jane Doe. „Vreau un ponei.”

Cât de important sau original e citatul lui Suzie? Nu prea e. Dar dacă Jane Doe ar fi spus următoarele: „Acești cai sunt singurii din lume care pot mânca sub apă. A fost o pasiune de-a mea să-i învăț această dibăcie.” În felul acesta este mult mai original și captează atenția.

De asemenea, poți să și parafrizezi. De exemplu, să presupunem că Joe Smith a spus: „Cred că i-ar fi, nu știu, de folos, președintelui, bănuiesc, să... ăăăă, să-și radă părul din cap, pentru că o să arate, știi și tu, mișto.” Aceasta nu merită în mod deosebit să fie citat. Poți cu ușurință să-l parafrizezi ca: Joe Smith a spus că, în opinia lui, președintele ar arăta mai bine cu părul ras.

Tu, ca reporter, nu ești un expert în subiect. Tu relatezi întâmplările și trebuie să le spui și cititorilor tăi cine ți le-a spus ție. Asigură-te că folosești „a spus” (nu „spune”) așa cum interviueatul tău ți le-a spus, în trecut.

Fii sigur că reportajul răspunde la toate întrebările cititorului. De asemenea, asigură-te că poate fi înțeles cu ușurință de la prima vedere. Trebuie să menții scrisul curat și simplu.

În final: editează materialele pentru ziar fără milă. Este treaba ta ca editor să corectezi fiecare greșeală și să te asiguri că articolul își spune povestea și este una pe cât se poate de bună.

FOTOJURNALISMUL

Tradus de Elena Creangă din Iași

Ca și fotojurnalist, trebuie să pozezi ceea ce vezi.

Fotojurnalismul nu presupune doar o fotografie luată dintr-un război de departe, ci și imagini de la o întâlnire locală, o întâlnire de stat, un meci de fotbal cu echipa școlii sau chiar cu oameni ce se relaxează în parcuri (*Vezi Figura 18*).

Ca fotojurnalist, trebuie să fii ochii privitorilor tăi, să le arăți din diferite perspective oamenilor ceea ce nu au putut să vadă singuri. Ar trebui să surprinzi întotdeauna povestea, încercând totodată să conserve evenimente istorice pentru generațiile viitoare.

Nu ai nevoie de o cameră sofisticată pentru a fi fotojurnalist. Orice fel de cameră este bună – cea a unui telefon, un aparat de fotografiat „point and shoot” sau un aparat profesional DSLR.

Când fotografiezi, trebuie să o faci cu pasiune, să fii motivat și să ai răbdare. Încearcă să fii în locul potrivit, la momentul potrivit. Norocul este atunci când pregătirea întâlnește oportunitatea. Deși nu întotdeauna obții ceea ce-ți dorești, nu trebuie să-ți fie frică de eșec. Trebuie totuși să te asiguri că înveți din greșeli.

Figura 18 – Fotojurnalismul poate fi despre lucrurile de zi cu zi.

Figura 19 – România este plină de evenimente culturale interesante pe care le poți fotografia.

Ție îți place să ți se facă poze? Unor persoane e posibil să nu le placă acest lucru, mai ales dacă tocmai au trecut printr-o tragedie. Trebuie să trasezi o linie între ceea ce e și ceea ce nu e adecvat.

APLICAȚIE

Discutați următoarele:

- Este fotografierea unei persoane o violare a intimității acesteia?
- În care cazuri ar trebui să nu mai fotografiezi?
- În care cazuri ar trebui să continui să fotografiezi?

Fotografiile tale există datorită ziarului tău. Ce folos ar mai avea ele dacă nu ar putea fi văzute de nimeni? Trebuie să lucrezi în echipă împreună cu editorul tău și cu redactorul, deoarece cuvintele acestuia și fotografiile tale trebuie să spună aceeași poveste.

Când fotografiezi, trebuie să ai în vedere cele 3 C-uri:

- Conținut
- Compoziție
- Culoare

Conținutul pe care îl fotografiezi este cel mai important. Înțelege povestea, simte-o. Trebuie să aduci elemente din poveste în cadru. Dacă este vorba despre bucurie, fotografiază ceva care să exprime acea bucurie. Fă în așa fel încât privitorii să se simtă implicați în acțiune.

Atunci când vine vorba de **compoziție**, de felul în care organizezi elementele într-o fotografie, trebuie să ai ca scop atragerea privirilor cititorilor tăi. Altfel spus, trebuie

Figura 20 – Un avocat protestând în Islamabad. Este responsabilitatea ta să conserve momente de istorie.

Figura 21 – Un participant la Carnavalul din partea franceză a Guyanei bate la toabă. Încearcă să fotografiezi din diferite unghiuri și perspective. Uneori vor funcționa.

Figura 22 – Fără omul cu bicicleta, acest cadru ar fi monoton. Cu el însă, capătă personalitate și o impresie a acestui oraș cuban.

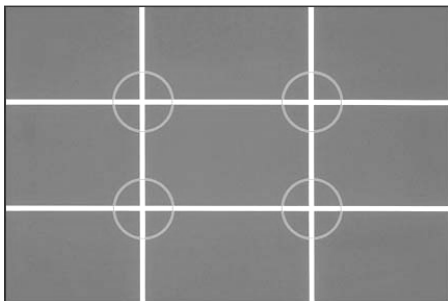

Figura 23 – Pune-te pe tine în cadru. Poți simți anticipația și entuziasmul mulțimii în timp ce președintele venezuelean Hugo Chavez își salută suporterii în Caracas.

să captezi atenția oamenilor, pentru a se opri și a se uita la poza ta.

Totuși, trebuie să ții cadrul curat: nu introduce prea multe elemente într-o singură imagine. Concentrează-te pe un singur subiect, exact așa cum fac marii pictori.

Cartier Bresson afirmă că „Fotografia este locul unde sensibilitatea întâlnește geometria.” Când fotografiezi, ar trebui în general să te ghidezi după **regula treimilor**. Aceasta presupune ca centrul de interes al pozei să nu fie încadrat în mijloc.

Figura 24 – Acțiunea din fotografiile tale ar trebui să fie poziționată unde sunt cercurile. Vezi Figura 25 pentru un exemplu.

Atunci când faci o fotografie, o poți tăia în două moduri: cu ajutorul computerului sau apropiindu-te de subiect cu câțiva pași. Dar cel mai bine este să încerci să tai o imagine înainte de a o face, apropiindu-te de subiect, până când ești mulțumit de ceea ce vezi.

Încearcă să umpli cadrul. Cu cât te apropii mai mult, cu atât vei avea mai multe detalii. Apropie-te, apoi apropie-te și mai mult. În general, dacă nu este nevoie ca un element să fie într-o fotografie, atunci nu trebuie să fie. Taie!

Figura 25 – Acest bărbat acoperit în argilă și femeia sunt poziționați în treimea stângă a pozei. Acțiunea are loc dintr-o parte în cealaltă.

Figura 26 – Regulile sunt făcute să fie încălcate. Această fotografie nu urmează regula treimilor, însă merge.

Ar trebui să discuți cu editorul tău despre spațiul pe care îl vei avea pentru fotografia ta. Dacă ai mai mult spațiu, atunci poți avea o fotografie mai complexă. În caz contrar, este posibil să ai nevoie de ceva ușor de observat și înțeles.

Trebuie să te miști mult pentru a schimba perspectiva și felul de a privi. Spre exemplu, atunci când fotografiezi copii, pozează-i de la nivelul lor. Pune-te în genunchi, jos pe podea, sus pe un scaun, urcă-te pe o scară etc. Ai în vedere și ce este în spatele acțiunii, deoarece uneori poate distrage atenția.

Atunci când fotografiezi, gândește ca un regizor de film. Pornește cu un **cadru de deschidere** (*Vezi Figura 31*), un cadru larg ce te ajută să creionezi decorul. Urmează apoi **fotografia medie** (*Vezi Figura 32*), ce arată acțiunea. Încheie cu **close up-uri** (*Vezi Figura 30*) ce arată detalii ale chipurilor și ale obiectelor.

În general, atunci când fotografiezi oameni nu vrei ca aceștia să se uite spre cameră. Deși uneori funcționează, este mai bine ca, dacă aceștia fac ceva, să-i surprinzi executând acțiunea, nu uitându-se la cameră. Dacă ești nou în domeniul fotografiei, nu ar trebui să ai oameni uitându-se la cameră. În loc de asta, încearcă să fii cât mai puțin vizibil.

Un alt detaliu demn de luat în considerare este acela de a nu tăia părți ale corpului (de exemplu picioarele). Atunci când faci un cadru larg ce include întregul corp al unei persoane, ar trebui să ai spațiu sub și deasupra acesteia. De obicei, când fotografiezi cadre medii, ar trebui să prinzi subiectul de la mijloc în sus și, de asemenea, să lași spațiu deasupra lui. Pentru close-up-uri, apropie-te.

Figura 27 – Nu e nevoie să vedem tot capul fetei. Suntem cel mai interesați de fața ei. Deci putem decupa partea de sus a capului pentru că nu aduce nimic în fotografie.

Figura 28 – Fața bărbatului este centrată, dar expresia sa, ochelarii săi unici și detaliile feței sale dau farmec pozei.

Figura 29 – O femeie verificând culoarea vinului. Această abordare conferă o perspectivă unică ce într-adevăr spune o poveste.

Figura 30 – O poză de aproape cu acest naș spune povestea acestei zile speciale.

Figura 31 – Acest cadru larg ce prezintă un cuplu sărutându-se în ziua nunții include spațiu deasupra și sub corpurile lor.

Figura 32 – Această fotografie medie încadrează tinerii soți, incluzând partea de sus a corpurilor lor.

Figura 33 – Un cadru cu arcadele bisericii fotografiat pe orizontală.

Figura 34 – Un cadru cu aceleași arcade ale bisericii fotografiat pe verticală.

Atunci când ai o temă de realizat, nu uita să pozezi dublu, adică să fotografiezi atât pe orizontală cât și pe verticală același subiect. (Vezi Figurile 32 și 33).

Este posibil ca editorul tău să aibă nevoie de un cadru pe verticală sau de unul pe orizontală, așa încât e mai bine să îi lași posibilitatea de a alege.

Cel de-al treilea C este **culoarea**. Găsește culori și lumini vibrante. În traducere liberă, a fotografia înseamnă a scrie cu lumină. Pozează atunci când lumina cea mai bună este disponibilă.

Cele mai bune momente pentru a fotografia sunt **orele de aur**. Acestea sunt de obicei primele două ore după răsăritul soarelui și ultimele două ore înainte de apus. Vei observa că în aceste intervale lumina este blândă, caldă și surprinde texturile mult mai bine, ceea ce creează iluzia realității.

Evită soarele din mijlocul zilei, deoarece produce umbre puternice.

Figura 35 – Făcută în timpul orelor de aur acest cadru a căpătat un aspect mai plăcut, datorită luminii blânde și calde. Încearcă să prinzi emoțiile oamenilor atunci când îi fotografiezi. Spre exemplu, această femeie are un aspect ieșit din comun: zâmbește dar este agitată.

Încearcă să crezi o **ramă** în jurul subiectului tău. Gândește-te la diferite moduri de a crea o ramă, folosind orice ai la dispoziție.

Figura 36 – Poți folosi copacii pentru a crea o ramă.

Figura 37 – O ramă folosită pentru a încadra subiectul – tâmplarul.

Figura 38 – Urmele de mașini conduc ochiul privitorului spre punctul acțiunii.

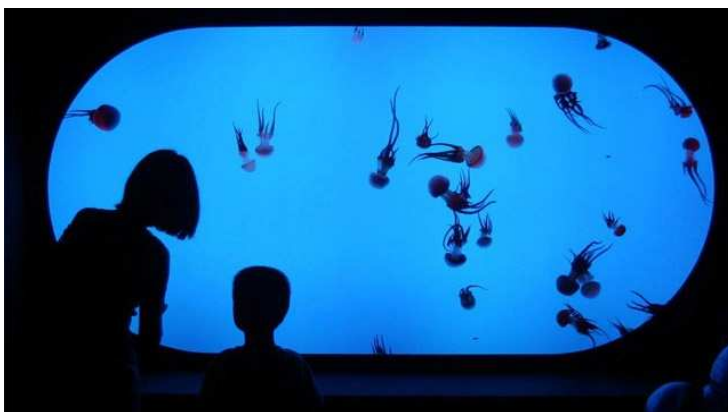
Figura 39 – Linia curbă conduce ochiul de-a lungul drumului.

Linile principale conduc privirea spre centrul de interes. Acestea creează forme, modele, dau adâncime cadrului și oferă noi perspective. Liniile pot fi atât drepte cât și curbe.

Folosește-te de soarele în timpul apusului pentru a lumina cadrul din spate și a pune astfel în evidență siluetele acțiunii.

Figura 40 – Această clădire din Cuba este luminată din spate. Acesta este un bun exemplu de exploatare creativă a luminii soarelui.

Figura 41 – Gândește-te la formele ce vor fi create atunci când luminezi din spate un cadru.

Dacă observi **modele** sau **repetiții**, caută să le surprinzi într-o manieră creativă.

Figura 42 –Pălăriile boliviene sunt unice și colorate.

Figura 43 – Concentrează-te asupra unui element repetitiv pentru a face o poză înmărmuritoare.

Atunci când fotografiezi, trebuie să ai un plan. Anticipează ce se va întâmpla, fă-ți un plan și vizualizează-l.

Figura 44 – Dacă este cald afară, găsește pe cineva care încercă să se răcorească.

Figura 45 – Găsește subiecte amuzante, ciudate sau ieșite din comun. Zâmbetul strălucitor al Penelopei Cruz este într-un mare contrast cu muncitorii în grevă din Bosnia.

APLICAȚIE

Mergi afară și fotografiază cel puțin 20 de cadre care să surprindă lucruri din orașul tău:

- O persoană mergând pe stradă
- O persoană cumpărând un produs de la un magazin
- O persoană mâncând
- O persoană ce stă pe o bancă
- O persoană jucându-se
- Oameni vorbindu-și
- 5 portrete cu oameni diferiți

Abordează fiecare cadru dintr-o altă perspectivă.

DESCRIERI

Fiecare fotografie trebuie să aibă o descriere care să clarifice despre ce este vorba.

Trebuie să incluzi următoarele elemente:

- Cine (nume complet)
- Ce (acțiunea)
- Unde (oraș și țară)
- Când (dată)
- De ce (informații de fundal)
- Informații adiționale necesare pentru a clarifica acțiunea.
- Credite, de exemplu: Fotografie aparținând lui John Doe

Atunci când crezi o descriere, evită exprimări precum „Pozând pentru cameră” sau „Aceasta este o fotografie a...”

sau „Mai sus... .” Toată lumea știe că este o fotografie. Trebuie doar să exprimi ce este în ea.

Acesta este un exemplu de descriere găsită în *Figura 46*:

Virginia Crain, educatoare la școala elementară Springdale's Lee, o testează miercuri pe Yazmin Robbins pentru înscrierea în clasă. Directoarea Regina Stewman a afirmat că 450 de copii au fost înscriși la școală, aceasta ajungând astfel la capacitate maximă.

Figura 46 – Această fotografie are un mini titlu deasupra sa, precum și o descriere dedesubt (redată mai sus).

APLICAȚIE

Uită-te la următoarele câteva poze (Figurile 46 și 47)

Scrie o descriere pentru fiecare din ele folosind următoarele informații:

- Cadrele au fost fotografiate de Zack Baddorf
- Toate fotografiile au fost făcute pe data de 15 august 2008, în timpul taberei de vară de la Suceava
- Toate fotografiile au fost făcute la Liceul cu Program Sportiv din Suceava

Figura 47 – Scrie o descriere pentru această fotografie.

Figura 48 – Scrie o descriere pentru această fotografie.

APLICAȚIE

Iată un exemplu de descriere pentru Figura 47:

Un profesor ținând o oră de dans la Liceul cu Program Sportiv, pe data de 15 august 2008, în cadrul taberei de vară de la Suceava. Fotografie aparținând lui Zack Baddorf.

Iată un exemplu de descriere pentru Figura 48:

Participanții din tabăra de vară de la Suceava jucându-se „Sfoara războiului” în curtea Liceului cu Program Sportiv, 15 august 2008. Fotografie aparținând lui Zack Baddorf.

EDITARE FOTO

În cuprinsul acestei cărți nu vom prezenta maniere de a edita o fotografie, vom căuta să te familiarizăm cu conceptele de bază, încurajându-te să încerci apoi singur.

În primul rând, trebuie să știi câțiva termeni de bază: DPI provine de la dots per inch. Acesta va varia de la o cameră la alta și este unul din factorii esențiali atunci când vine vorba despre calitatea și mărimea unei poze. Cu cât este rezoluția mai mare, cu atât mărimea fișierului va fi mai mare.

Cel mai comun tip de imagine este Joint Photographic Experts Group (.jpg). Conține milioane de culori și totuși are o rată mare de compresie. Acest format este de asemenea cel mai folosit, fiind recomandat mai ales în folosirea pe web și pentru publicații în ziare.

Încă un tip comun de fișier este Tagged Image File Format (.tif). Este folosit în general de către tipografi și editori.

Păstrează întreaga imagine nealterată, rezultând totodată într-un fișier mai mare.

Un alt tip popular de imagine este Graphical Interchange Format (.gif). Are mai puține culori – doar până la 4.096, ceea ce înseamnă că nivelul imaginii nu e nici pe departe la fel de ridicat. Totuși sunt câteva avantaje, precum acela de a putea compresa mult imaginea și de a menține părți din ea transparente. În general însă, ar trebui să eviți să folosești astfel de imagini pentru ziare.

Sunt multe alte tipuri de imagini, dar cel mai bine este să lucrezi pe cât de mult posibil cu JPG.

Odată ce ai transferat fotografiile în calculator, va trebui cel mai probabil să găsești câteva software-uri de editare. Adobe Photoshop și Adobe Lightroom sunt excelente, ele fiind folosite de profesioniști din întreaga lume.

Atunci când deschizi Lightroom sau Photoshop, primele lucruri pe care trebuie să le înveți sunt: cum să tai, să rotești, să modifice mărimea pozelor, cum să setezi luminozitatea, contrastul, culoarea automată și cum să mărești detaliile. În cele mai dese cazuri, nu vei avea nevoie de altceva în afară de aceste funcții de bază.

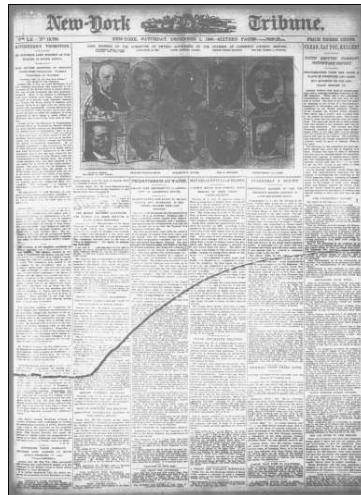
Joacă-te cu Lightroom și/sau Photoshop și găsește un sistem care ți se potrivește. Sunt foarte multe tutoriale pe internet care te pot trece prin pașii de bază de editare a unei imagini.

ARANJAREA ÎN PAGINĂ (LAYOUT)

Tradus de Christine-Bianca Hanganu din Târgu-Neamt

Ai terminat de scris materialul. Acum întrebarea este: cum îi vei face pe oameni să-l citească?

În această secțiune vei învăța noțiunile de bază din spatele aranjării în pagină și de ce este aceasta importantă. De asemenea, vei deveni familiar cu cea mai de bază construcție modulară în bloc a design-ului de ziar.

Figura 49 – Prima pagină din Adevărul, publicat pe 22 iunie 2009 și prima pagină din New York Daily Tribune, publicat pe 1 Decembrie 1900.

APLICAȚIE

Analizează câteva dintre zierele tale locale, regionale sau naționale.

Răspunde la următoarele întrebări:

- Ce îți place cel mai mult la aranjarea lor în pagină?
- Ce nu îți place?
- Cum le-ai îmbunătăți?

Ai putea să descrii în cuvinte ce crezi că a fost bun sau rău în privința acestora sau a fost doar o senzație pe care ai simțit-o când le-ai privit? Poate fi dificil să spui dacă ceva este bun sau rău – uneori doar știi atunci când îl vezi. Design-ul este o artă.

Aranjarea în pagină este în esență o strategie pentru a-i face pe oameni să aleagă, cumpere și citească ceea ce tu ai scris. Întrebarea este: cum faci acest lucru cât mai eficient?

Trebuie să planifici poziția fiecărui element din ziar prin alegerea, printre altele, a stilului și a mărimii titlurilor dorite, a tipului și mărimii scrisului pe care îl vei utiliza.

De ce este acest lucru important? Dacă ziarul tău nu e ușor de citit, nu contează cât de bun este conținutul – nimeni nu-l va citi. Oamenii sunt vizuali. Ai la dispoziție doar trei secunde să impresionezi.

Dacă informația din ziarul tău nu e prezentată cum trebuie, cititorul tău va fi confuz și se va opri să mai citească.

Misiunea ta ca designer de ziar este să îl faci pe cititor să:

- Aleagă ziarul tău
- Citească conținutul unei pagini în ordinea în care vrei tu să o facă
- Rămână interesat

Oamenii se vor uita întâi în partea stângă a paginii și apoi în cea dreaptă și în partea de sus înaintea celei de jos.

Oamenii se vor uita la poză înainte de a citi cuvintele.

Oamenii se vor uita la lucrurile mari înaintea celor mici.

Oamenii se vor uita la lucrurile ușor de văzut înaintea celor greu de observat.

Aranjarea în pagină este un element crucial al prezentării informației, dar trebuie să îți amintești cea mai importantă regulă: conținutul dictează design-ul.

Astfel, cu toate că aranjarea în pagină este o piesă critică, se află întotdeauna pe locul doi. Un articol prost e un articol prost, nu contează cât de bine e aranjat în pagină.

Niciodată nu face ceva doar pentru că arată bine. Îmbunătățește ce faci tu abilitatea cititorului de a înțelege textul?

De asemenea, designul este dictat și de audiența ta. Așa că, de exemplu, cititorii *Monitorului Științific Creștin* (Vezi Figura 51) s-ar putea să prefere mai multe texte decât grafice sofisticate sau poze multe.

Totul este aranjat într-un anumit fel dintr-un anumit motiv. „Arată bine” nu este un motiv.

Gândește-te la următoarele întrebări când faci aranjarea în pagină:

- De ce vrei ca cineva să se uite la ceva anume prima dată?
- De ce face aranjarea ta în pagină mai ușor de văzut și înțeles informația?

O modalitate de a-i face pe oameni să se uite la ziarul nostru este să folosim design-ul modular. Sunt o mulțime de moduri de a proiecta un ziar. Majoritatea sunt, însă, complicate și dificile.

Modul de bază și cel mai ușor de a obține o bună aranjare în pagină este să folosești forme simple, dreptunghiulare și să le umpli de conținut ce poate fi văzut cu ușurință. Putem numi aceste forme dreptunghiulare *module*.

Aranjarea în pagină non-modulară folosește forme care nu sunt dreptunghiulare, cum sunt coloanele în formă de L care se intercalează cu alte părți ale ziarului. Calea pe care trebuie să o urmeze cititorul nu este așa de clară, pagina arată neorganizată, este mai greu să îi concepi design-ul și nu este atât de ușor de citit.

Figura 50 – Gândește-te la dreptunghiuri.

Figura 51 – Cititorii Monitorului Științific Creștin așteaptă ceva diferit față de cititorii unei reviste culinare.

Elementele unei știri se împart în două categorii:

Câteva exemple de **text**:

- Titlul
- Subtitlul
- Scriitorul/Data
- Manuscrisul
- Capturile foto
- Citatul/Motto-ul
- Saltul

Câteva exemple de **artă**:

- Fotografia
- Graficul
- Bara
- Căsuța
- Reclama
- Ilustrația
- Jocul

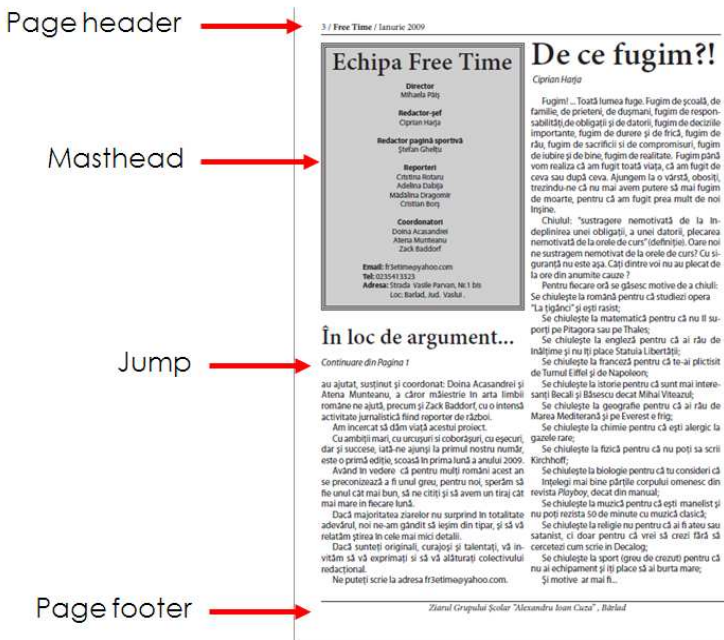

Figura 52 – O pagină din Free Time utilizată să ilustreze diverse elemente cuprinse într-un ziar.

Figura 53 – O pagină din Free Time utilizată să illustreze diverse elemente cuprinse într-un ziar.

APLICAȚIE

Mai aruncă o privire asupra ziarelor pe care le-ai cumpărat. Răspunde la următoarele întrebări:

- Ce elemente poți identifica în paginile tale?
- De ce crezi că acele elemente sunt acolo, în acea ordine?
- Cum te ajută sau te încurcă elementele din paginile tale în a înțelege sau în a fi interesat în ce au acele pagini de comunicat?

Paginile de ziare sunt împărțite în dreptunghiuri verticale numite coloane. Cele mai moderne ziare au de la trei la șase

coloane pe pagină, în funcție de hârtia pe care o folosesc. Manuscrisul va fi așezat într-unul sau mai multe dreptunghiuri separate, fiecare fiind o singură coloană. Celelalte elemente ca titlurile, fotografiile, graficele, barele etc. pot fi așezate pe mai multe coloane.

Când mai multe articole apar pe aceeași pagină, încearcă să variezi numărul de coloane din fiecare articol în așa fel încât să nu poți trasa o linie dreaptă de sus până în josul paginii.

Schimbările se fac progresiv. Dacă îți schimbi ziarul mereu, cum vor ști cititorii că acela este ziarul lor? Nu schimba toate lucrurile deodată.

Sunt reguli pentru design, dar să nu-ți fie teamă să experimentezi. Doar încearcă să o faci să arate bine. Dacă ești începător, folosește aranjările în pagină simple și modulare.

Ziarele moderne utilizează, de asemenea, mult **spațiu liber** pentru a face conținutul mai ușor de văzut și parcurs pentru cititor. Prea puțin spațiu liber face conținutul foarte greu de văzut. Prea mult spațiu liber arată ca și cum pagina ar fi neterminată.

Arta și textul merg mână în mână. Arta ta va spune cititorilor ceva ce știrea însăși nu transmite sau nu poate transmite. Arta poate atrage atenția asupra știrii (de exemplu, un grafic mare pe prima pagină), explica mai clar un amănunt din știre (de exemplu, o notă explicativă) și vizualizează o anumită parte din știrea ta (de exemplu, o fotografie convingătoare). Dar trebuie să facă ceva.

Figura 54 – În această pagină este mult spațiu liber.

<p>6/ Free Time / Ianuarie 2009</p> <h1>STIRI SPORTIVE</h1>		
<p>Stefan Ghebu</p> <p>Grupul Școlar Industrial Alexandru Ioan Cuza* are cu ce să se mândrească. La campionat sportiv foarte bine, deoarece numărul ultimelor 3 luni am câștigat o mulțime de premii.</p> <p>Echipa de fotbal pe teren verde, instruită de domnul profesor Iulian Astian a câștigat locul 1 la etapa municipală ce s-a desfășurat în data de 15.11.2008.</p> <p>La competiție care s-a desfășurat în data de 23.11.2008 ambele echipe de handbal ale școlii au ocupat câte un loc semnificativ. Echipa de handbal de băieți antrenată de domnul profesor Rectaru</p>	<p>Costel a câștigat locul 1 la echipa de handbal fete, antrenată de domnul profesor Coja Z. Eugen a obținut locul II. Eloni se mai poate mândri: și cu premiile câștigate de echipa de tenis de masă, antrenată de domnul profesor Bogdan Costel.</p> <p>La etapa municipală din 30.11.2008 eleva Mihaela Bobaru din cl. a XII-a A1 ne-a onorat cu locul 1, iar elevii Filotti Raul Marian, cl. a XII-a M1, ne-a adus locul II.</p> <p>Și la jocurile mentale stărnite foarte bine. La șah, elevii Popa Marian, Alexandru, cl. a IX-a E, antrenat de domnul profesor Rectaru Costel a câștigat locul 1</p>	<p>etapa municipală ce s-a desfășurat în data de 12.12.2008.</p> <p>Cele mai multe laude le atribuem echipei de baschet, care a câștigat o mulțime de premii. Echipa antrenată de domnul profesor Rectaru Costel ne-a onorat numai cu premi, pe unde am fost în data de 17.01.2009 am câștigat locul II la etapa municipală, avându-i antrenori pe elevii de la liceele "M. Eminescu", "Al. Vlahuță" și "Gh. R. Codreanu". Să sperăm că și la etapa județeană vom obține ceva puțin altceva rău.</p> <p>Cu această ocazie le mulțumim domnilor profesori de sport, deoarece datorită dăruirii lor am câștigat atâtea premii.</p>
<h2>Când poți apela la un psiholog?</h2> <p>Când nu poți să rezolvi singur una din următoarele situații-probleme:</p> <ul style="list-style-type: none"> Creezi că cei din jur nu te înțeleg? AI probleme în a-ți face sau menține relații apropiate? AI probleme în desțurțurarea așteptărilor de la ceilalți? AI dificultăți în a lua o decizie în legătură cu viitorul tău profesional? S-a produs o mare schimbare în obșnuințele tale, dormi prea mult sau mai puțin, ești în pierdere apertului tău de activități sau față de persoanele care, de obicei, îți plăceau? <p>Apelarea cu încredere în un consilier!</p> <p>Veți fi cu siguranță ascuțit, iar discuțiile vor fi constructive.</p> <p>Puteți apela cu încredere și la psihologii din liceul nostru.</p>		

Figura 55 – Această pagină din Free Time are trei coloane în primul articol și o singură coloană de publicitate.

Și apropo, nu fura artă și fotografiile de pe Internet. Poți să faci propriile tale fotografii și să desenezi propriile tale grafice. Găsește pe cineva în școala ta căruia îi place să deseneze. Probabil că vor fi bucuroși să îți vadă munca publicată. Poți fura idei de la alte ziare. Dacă vezi ceva ce îți place, încearcă. Nu fura totuși tot, ci numai conceptul.

Când lucrezi la design încearcă să menții o **balanță**. Această balanță (vezi Figura 56) este o balanță relativă ce nu poate fi măsurată. Va trebui să o simți, nu să o măsoari. Uită-te la întreaga pagină și încearcă să pui în balanță fiecare element.

Figura 56 – Această aranjare în pagină este îngrijită și ușor de citit. Are o mulțime de spațiu liber. Nu îți fie frică să experimentezi cu aranjarea în pagină, doar menține-o simplă.

Figura 58 – Moartea lui Ronald Reagan. Îți place cât de simplă este aranjarea în pagină?

Asigură-te că ziarul tău se limitează la două-trei fonturi. Ziarul tău ar trebui să aibă o apariție standard. Fontul utilizat pentru titluri ar trebui să fie, în general mereu același. Acest lucru e valabil și pentru manuscrise, subtitluri și legende. Asigură-te că alegi fonturi ce sunt ușor de citit.

APLICAȚIE

Du-te afară și cumpără câteva ziare locale. Uită-te la designul lor. Unele pot fi excelente, iar altele pot avea nevoie de puțină muncă în plus. Însă tu poți învăța din succesele sau eșecurile lor.

Răspunde la următoarele întrebări:

- Sunt potrivite?
- Ce îți place la ele?
- Ce nu îți place?
- Cum le-ai îmbunătăți?

CUM SĂ GESTIONEZI UN ZIAR AL ȘCOLII

Tradus de Beatrice Manolache din Roman

Dacă ești pe punctul de a forma o echipă pentru ziarul școlii, probabil va fi necesar să urmezi următorii pași:

1. Formarea echipei
2. Stabilirea rolurilor
3. Organizarea muncii
4. Stabilirea obiectivelor
5. Stabilirea design-ului
6. Stabilirea orarului
7. Evaluarea

FORMAREA ECHIPEI

Dacă nu ai o echipă, găsește un grup de bază de elevi motivați și angajați. Încearcă să găsești câțiva profesori care să ajute. Stabilește momente favorabile când toți membrii echipei se pot întâlni.

la în considerare folosirea publicității în școală pentru a recruta elevi. Încearcă să găsești o arie largă de elevi. Încearcă să incluzi mai mulți elevi tineri care vor fi capabili să continue să lucreze la ziar pentru mai mult timp.

Echipa pentru ziarul școlii va avea nevoie de un echipament de bază care să conțină: un calculator, o imprimantă și o cameră foto. Ar trebui să instalezi următoarele programe pe calculatorul destinat ziarului școlii: Adobe Photoshop, Adobe Lightroom, Quark Xpress, AMP Font Viewer, Microsoft Office, Bullzip și o colecție de aproximativ 1000 de fonturi.

STABILIREA ROLURILOR

Redactorul șef ar trebui să fie responsabil pentru următoarele:

- Colaborarea cu reporterii/fotografii
- Propuneri pentru articole și fotografii
- Evaluarea coloanelor de opinie lunară
- Deciderea articolelor de care este nevoie
- Editarea articolelor din punct de vedere ortografic, ortoepic, al punctuației și al conținutului
- Colaborarea cu redactorul de așezare în pagină și cu redactorul foto în vederea design-ului și a necesităților foto
- Stabilirea termenelor limită

Redactorul foto ar trebui să fie responsabil pentru următoarele:

- Analizarea fotografiilor primite
- Selectarea celor mai bune fotografii
- Determinarea așezării lor în pagină
- Atașarea fotografiilor potrivite la articolele pe o anumită temă
- Determinarea fotografiilor de care este nevoie
- Colaborarea cu redactorul șef și cu redactorul de așezare în pagină

Redactorul de așezare în pagină ar trebui să fie responsabil pentru următoarele:

- Deciderea articolelor care se potrivesc pe prima pagină
- Crearea schemei de fonturi
- Crearea unui design interesant

- Deciderea căror pagini li se potrivesc anumite articole
- Colaborarea cu redactorul șef și redactorul foto
- Colaborarea cu reporterii/fotografii pe tema așezării în pagină pe cât este posibil

Reporterii și fotoreporterii ar trebui să fie responsabili pentru următoarele:

- Scrierea știrilor/ Fotografii
- Terminarea sarcinilor în timp util
- Colaborarea cu redactorii în vederea revizuirii articolelor atât cât este necesar

În funcție de numărul membrilor echipei ziarului pot fi necesari redactori adiționali. Motivează membrii echipei tale dându-le titluri și responsabilități.

Consilierul ar trebui să fie responsabil pentru următoarele:

- Gestionare, conducere și antrenare
- Ghidarea elevilor prin proces, dar lăsarea lor să facă treaba singuri și asistarea la probleme pe măsură ce ele apar
- Asigurarea că termenele limită și alte așteptări sunt rezonabile și pot fi îndeplinite
- Asigurarea că membrii sunt la curent cu termenele limită
- Consultarea elevilor când este posibil
- Contribuirea cu idei
- Ajutarea elevilor să gândească „în afara cutiei”

APLICAȚIE
<i>În 5 minute scrie 3 (sau mai multe) lucruri pe care le vei face pentru a forma propria echipă a ziarului.</i>

ORGANIZAREA MUNCII

Este necesar să stabilești în cadrul echipei cine cu ce este responsabil. Pentru a face asta, creează un grafic al muncii. Dacă este vreo problemă cu munca, de exemplu un redactor nu-și face treaba, vorbește cu redactorul șef.

Model de organizare a muncii:

- Director
- Consilier
- Redactor șef
- Redactor de așezare în pagină
- Redactor foto
- Reporteri/Fotografi

Directorul școlii ar trebui să revizuiască/editeze/aprobe numai după ce tu ai aprobat ziarul.

Consilierul ar trebui să revizuiască/editeze/aprobe numai după ce redactorul șef a aprobat ziarul.

Editorul șef ar trebui să revizuiască/editeze/aprobe după ce sub-redactorii au aprobat ziarul.

Urmează structura organizațională pentru a menține responsabilitățile și încrederea de sine. Consilierii ar trebui să fie disponibili să ajute când este nevoie.

la în considerare să ceri fiecărui membru al echipei ziarului să aducă trei idei de știri la fiecare întâlnire. Încearcă să gândești din unghiuri diferite. Încearcă să-i determini pe elevi să scrie despre subiecte care îi interesează.

Concentrați-vă în jurul unui singur subiect. De exemplu, o discuție despre echipa de fotbal a școlii ar putea conduce la o știre despre antrenor, despre munca în echipă, despre viitorul meci împotriva unei școli rivale, despre condiția fizică, etc.

Întreabă membrii echipei despre ce vorbesc prietenii lor, ce au făcut weekend-ul trecut, ce hobby-uri au, etc.

Concentrează-te pe oameni. Dacă cineva scrie despre tine, probabil vei vrea să citești articolul respectiv. Ia în considerare o rubrică numai despre elevi. Prezintă diferite perspective ale elevilor în fiecare ediție la rubrica opiniilor.

Model de idei de știri

- La ce facultăți vor să meargă elevii? Și de ce?
- Sfaturi pentru păstrarea unei condiții fizice sănătoase.
- Gustările favorite. Rețete de mâncare – mâncare ușoară după școală.
- Comunitatea profesioniștilor din umbră – un interviu despre cariera lor, etc.
- Profilul unui fost elev de succes
- Interesează-te despre locuri istorice de lângă școală; un profil despre istoria școlii.
- Fă un concurs în fiecare număr.
- Ia-le un interviu profesorilor care au absolvit școala ta.
- Sondaje - pro și contra asupra unei probleme (incluzând fotografiile-medalion ale intervievaților).
- Știri-proiect asupra problemelor de sănătate cum ar fi anorexia sau diabetul.
- Carierele părinților și lumea muncii.

- Elevii în era digitală.
- Cluburi și organizații
- Servicii de consiliere
- Atleți și cum să te implici
- Evenimente sociale – balul bobocilor, etc.
- Sfaturi și interviuri cu profesorii ce merg pe drumul succesului
- Coloane personale și editoriale despre subiecte de interes pentru elevii noi (limitate acestea)
- Ce să porți, codul de modă pentru școală, etc.
- Sfaturi pentru siguranță și securitate
- Fotografii cu diverse sporturi, elevi lideri, administratori
- Editoriale cu desene animate
- Harta școlii (grafic)
- Reclame pentru diferite grupuri ale școlii. Oferta pe principiul „primul venit, primul servit” la orice club al școlii sau organizații până se completează locurile. Elevii proiectează reclamele pentru grupuri individuale.
- Caseta membrilor, unde sunt acreditați elevii cu munca lor

STABILIREA OBIECTIVELOR

Consilierul ar trebui să aibă o discuție cu directorul școlii pentru a determina exact ce dorește și așteaptă acesta. Ziarul reprezintă școala ta și este responsabilitatea directorului, așa că s-ar putea să îți se ceară ca ziarul să fie aprobat de acesta.

Consilierul ar trebui în prealabil să lucreze la detalii cu directorul, în special timpul de care are nevoie pentru a aproba ziarul. Acest proces ar trebui prezentat elevilor.

Întrebați-vă regulat: „Noi scriem știri care privesc întreaga școală, nu doar un grup de elevi?”

Întrebări de pus/discutat în cadrul echipei:

- Ce își doresc/așteaptă elevii?
- Ce își dorește/așteaptă directorul școlii?
- Ce arii ar trebui acoperite?
- Cât de realist pot fi ele acoperite?
- Notează răspunsurile și postează-le ca un fel de misiune.

STABILIREA DESIGN-ULUI

Încurajează redactorii să păstreze design-ul simplu și curat. Urmează exemplul altor ziare care știi că au un design bun. Chiar dacă nu ești un expert în design, îți poți da seama ce arată bine și ce arată rău.

Dacă un redactor de așezare în pagină nu se descurcă, încurajează alți elevi să ajute.

APLICAȚIE

Compară ultimul număr cu ziarele locale și naționale.

Răspunde la următoarele întrebări:

- Cum este design-ul ziarului tău față de celelalte?
- Ce elemente ale celorlalte ziare îți plac?
- Care ziar iese în evidență? De ce?
- Sunt idei pe care ai putea să le folosești?

Când organizezi ziarul, amintește-ți că cele mai importante informații se potrivesc pe prima pagină. Ar trebui, de asemenea, să iei în considerare stabilirea unor secțiuni caracteristice. Dacă un elev este responsabil pentru pagina despre sport în fiecare ediție, de exemplu, asta face munca mai ușoară pentru redactori, care vor ști câte pagini va avea întregul ziar. Design-ul pentru fiecare rubrică ar trebui să rămână același.

Creează rubrici speciale, cum ar fi pentru un bal al iernii sau balul de absolvire, permițându-ți ție și echipei ziarului să fiți cât mai creativi. Discută despre design cu echipa ta la întâlnirile ziarului.

STABILIREA ORARULUI

Ai nevoie să stabilești un program pentru toate termenele limită înainte de începerea lucrului la ziarul tău.

Model de orar

Săptămâna 1

- Adună idei de articole în cadrul ședinței condusă de echipa editorială
- A veni cu idei de știri este un proces continuu
- Repartizează știri, fotografii și artă.
- Vorbește despre unghiurile fiecărei știri
- Reporterii scriu întrebările pentru interviuri
- Reporterii decid pe cine vor intervieva (3 oameni minim, de obicei)
- Intervievează, caută, scrie, fotografiază.

Săptămâna 2

- Primul proiect este încredințat miercuri redactorilor pentru revizuire
- Redactorii revizuiesc și îl înapoiază joi
- Al doilea proiect este încredințat luni în săptămâna 3
- Orice fotografie/formă de artă disponibilă este acceptată pentru plasare.
- Articolele sunt finalizate

Săptămâna 3

- Articolele/Fotografiile finale sunt luate de la reporterii/fotografi luni
- Excepție fac articolele și fotografiile despre și cu evenimentele care au loc în săptămâna dinaintea publicării.
- Redactorii fac revizuii finale, colaborând cu reporterii/fotografii
- Redactorul de așezare în pagină lucrează cu redactorul foto pentru a pune la punct detaliile din aceste două arii
- Ziarul este prezentat consilierului vineri, după ce a fost tipărit (fără erori)

Săptămâna 4

- Consilierul prezintă luni redactorilor schimbările pe care vrea să le facă
- Consilierul lucrează cu redactorii pentru a face schimbările finale
- Consilierul prezintă marți ziarul directorului școlii
- Directorul prezintă schimbările miercuri
- Redactorii fac schimbările finale
- Ziarul este tipărit joi și distribuit

Stabilește aceste termene pentru fiecare ediție astfel încât fiecare să știe la ce să se aștepte. Probabil că orarul nu va funcționa perfect, dar încearcă să anticipezi și să preîntâmpini orice problemă. Ia în considerare vacanțele, când stabilești termenele limită și programul pentru fiecare ediție. Nu te aștepta ca elevii să lucreze în timpul vacanțelor, spre exemplu.

Ar trebui, de asemenea, să planifici pentru evenimentele importante când selectezi știrile, spre exemplu o știre despre absolvire la sfârșitul anului școlar. Știi din luna septembrie când acel eveniment se va întâmpla.

EVALUARE

Ține o ședință de evaluare cu echipa ziarului imediat după publicare.

Pune-le următoarele întrebări:

- Ce i-a plăcut fiecăruia la ziar?
- Ce nu i-a plăcut nimănui?
- Ce ar putea fi îmbunătățit în proces?
- Care a fost cea mai bună știre?
- Ce i-a interesat pe elevi să citească?

Învață din succesele și greșelile tale.

Succes!

APLICAȚIE

Gândește-te la rolul tău în cadrul echipei ziarului. Răspunde la următoarele întrebări:

- Ce plănuiești să îndeplinești într-o lună?
- Ce plănuiești să îndeplinești în trei luni?
- Ce plănuiești să îndeplinești până la sfârșitul anului școlar?

ANEXĂ

Tradus de Elisabeta Dulceanu din Pașcani

CONȚINUT:

- Tabel cu ce trebuie să cuprindă un articol de ziar
- Tabel referitor la editarea articolului de exprimare a părerii personale
- Fișă de profil

TABEL CU CE TREBUIE SĂ CUPRINDĂ UN ARTICOL DE ZIAR

Bifați dacă elementul se regăsește în relatare:

Relatarea include	Da	Nu
Titlu		
Subtitlu		
Cine?		
Ce?		
Când?		
Unde?		
De ce/		
Rezumat sau detaliu final		
Formulare clară		
Neexprimarea părerii personale		
Acuratețe a informației		
Scriere corectă		

Cât de eficient a fost articolul în relatarea informațiilor care au legatură cu evenimentul respectiv?

Ce îmbunătățiri ați fi adus?

Alte comentarii:

**TABEL REFERITOR LA EDITAREA ARTICOLULUI DE
EXPRIMARE A PĂRERII PERSONALE**

- Care este părerea generală cu privire la acest articol?
- Este acesta de actualitate?
- Are un punct central/ o informație centrală? Se insistă suficient asupra acestui aspect? Argumentați.
- Există și o perspectivă locală?
- Ce evenimente apar incluse?
- Cât este de subiectiv sau de interesat autorul de tema abordată?
- Cât de unică este „vocea” autorului?
- Care este concluzia sau soluția autorului?

FIȘĂ DE PROFIL

Întocmită de Carole Wall-Simmons pentru **Introducere în journalism**, curs ținut în Campusul Universitar Wornall, Notre Dame de Sion, localitatea Kansas

ATTRIBUTE FIZICE

Trăsăturile feței

- Ceva unic, care să iasă în evidență
- Chip caracterizat de finețe sau duritate? Buzele sunt subțiri sau pline? Pomeții sunt bine evidențiați sau fața este mai degrabă rotundă?
- Culoarea ochilor.

Tipul de piele

- Cum este tenul? Palid, cretat, cadaveric, măsliniu, bronzat puternic?

Culoarea, textura și stilul de aranjare a părului

- Părul este gras, subțire, rar? Ce culoare are? Este de un negru stralucitor?
- Cum își poartă părul? Tăiat scurt, cu cărare sau pieptănat în jos? Este drept sau îndreptat prin pieptănătură?
- Are păr facial? Dacă da, ce fel (mustață, barbă etc.)?

Ținuta

- Ce înălțime are? Cât pare să cântărească? Se menține în formă?

Vestimentație

- Pare să fie adeptul unei culori anume? Tinde să poarte negru închis, pastel sau culori puternice? Preferă un stil vestimentar anume?
- Poartă, de obicei, ceva pe cap? Dacă da, este vorba despre o pălărie cu boruri foarte largi sau ceva care se așează pe creștet?
- Poartă cravată? Dacă da, ce fel? Lată, îngustă, cu nod strâns în jurul gâtului? Papion? Simplă, uni? În culori închise?
- Ce fel de cămașă poartă? Tradițională, viu colorată? Cu butoni?
- Dar bijuteriile? Lipsesc, sunt reprezentate simbolic (de exemplu, un crucifix) sau purtate ostentativ (cum ar fi, un colier cu diamante)?
- Poartă ochelari sau lentile de contact? Ce tip/ în ce stil?
- Cum arată hainele? Sunt mototolite sau atent călcate?
- Ce fel de încălțăminte are? În ce stare este păstrată? Este bine întreținută sau scâlcită?

Ticuri și obiceiuri

- Fumează ? Dacă da, cât? Țigări, trabuc sau pipă? De lungime normală sau superlungi? Cum ține țigara? Cum inhalează, cum ține fumul în piept, cum îl eliberează?
- Are ticuri nervoase? Dă din cap mai tot timpul? Bate darabana? Țși mușcă buzele? Țși roade unghiile?
- Ce spun mâinile despre el/ea? Gesticulează? Le ține inerte, încrucișate?"
- Poate sta locului sau dă dovadă de neastâmpăr?

Postura

- Când stă așezat sau se ridică, ține spatele drept sau încovoiat? Umerii sunt puternici sau înguști?
- Când merge, ține capul în pământ sau spatele drept și capul sus?

Vocea și limbajul

- Ce fel de voce are? Rezonantă, guturală, stridentă?
- Felul de a vorbi este dur, tranșant sau ezitant?
- Tinde să vorbească tare sau suav?
- Are un accent distinct?
- Cât de bine stăpânește normele gramaticale? Se exprimă fluent, corect, are vocabular nuanțat sau elementar? Întrebuințează cuvintele corect sau greșit?
- Ce debit verbal are?
- Stilul său conversațional este concis sau face apel la amănunte?

Impresie fizică generală

- Seamănă cu cineva cunoscut?
- Pare să se încadreze într-un stereotip ocupațional clasic? Pare să câștige bine sau e, mai degrabă, exponent al păturii de jos?

ELEMENTE EXTERIOARE

Unde lucrează?

- Cum arată biroul/ locul de muncă?
- Este înconjurat de mărunțișuri cu valoare simbolică sau afectivă?
- Are poze cu familia?
- La locul de muncă este ordine deplină sau o dezordine dezolantă?

REFERINȚE*Ce spun colegii*

- Cum este receptat, profesional de colegi/ prieteni/ concurență?
- Este considerat o achiziție importantă sau doar un angajat oarecare?
- Este vreun geniu care se împiedică în propriile șireturi de la pantofi? Este posibil să se descurce bine la locul de muncă, dar în viața personală să nu fie realizat?
- Are o memorie bună? Fotografică? Trebuie să lase biletele și notițe peste tot, ca să nu uite de evenimentele cele mai importante?
- Are o „chemare” înnăscută pentru meseria aleasă?

ÎN PLAN IDEAL*Ce speră să realizeze*

- Face ceea ce și-a dorit dintotdeauna? Dacă nu, de la ce speranță a pornit când și-a ales drumul în viață?
- Este o persoană ambițioasă? Ce ambiții dovedește?
- Teoretic, ce speră să realizeze în viață?

STATUTUL PREZENT*Prin ce atrage atenția în plan public/ social?*

- Cu ce se ocupă, exact?
- Cum își face meseria?
- Cum este evaluat/ receptat de ceilalți?
- Care sunt frustrările sau mulțumirile meseriei sale?
- Este fericit cu poziția pe care o ocupă?
- Întâmplări legate de viața lui profesională.

PERSONALITATE

Exprimare

- Cum se exprimă verbal? Sec sau expresiv?
- Este o persoană directă sau indirectă?
- Cât este de energic? Este nervos sau calm din fire?
- Ce temperament are? Se pierde cu firea? Este intempestiv?
- Cum interacționează, de obicei, cu cei din jur? Este, mai degrabă, timid sau reticent? Este insistent și dominant?
- Are simțul umorului? Ține la farse?
- Este autoironic? Ironia funcționează și când vine vorba de ceilalți?
- Este încrezător? Își susține cu mândrie și tenacitate ideile, chiar și când acestea nu sunt agreate de majoritate? Pare arrogant sau tăcut ?
- Imaginea publică pe care și-a format-o se potrivește cu caracterul său? Își manifestă adesea mohoreala sau agasarea în public, pentru ca, odată ajuns într-o zonă de confort, departe de ochiul public, să se binedispună instantaneu? Sau vice versa?
- Bate cu ușurință în retragere, își găsește în încăpățănare un refugiu, sau poate în teribilism, izolare? Duce la bun sfârșit cauze aparent fără sorți de izbândă?

FAPTE DIN VIAȚA REALĂ/APRECIERI DE „CULISE”

Includeți aici relatări, materiale, observații de la:

- Persoana care face subiectul articolului, prieteni, membri ai familiei, colegi, colaboratori, adversari chiar.

FONDUL RELATĂRII

Repere biografice care pot fi folosite în articol

- Locul și data nașterii; nume ale persoanelor importante care alcătuiesc familia
- Unde a locuit și când? Rezidență permanentă?
- Instruire, educație? Distincții speciale?
- Starea civilă. Data căsătoriei, dacă este cazul. Copii, nume și vârstă. Realizări ale familiei
- Evenimente marcante din perioada copilăriei?
- Are stagiul militar satisfăcut?
- Afiliere religioasă? Fervoare religioasă
- Atestare cronologică – vechime în câmpul muncii.

SURSA MATERIALULUI

Tradus de Atena Achirei din Pașcani

Majoritatea materialului din această carte a fost creat din experiența personală și profesională a celor care au contribuit.

Totuși, în unele cazuri, alte materiale au contribuit la o mai bună înțelegere a modului în care se realizează un ziar al școlii. Acest conținut, care include fotografiile și text, poate fi dat în folosință conform Drepturilor de Utilizator specificate în Articolul 107 din Legea Drepturilor de Autor. Această carte este o activitate non-profit, cu un număr limitat de exemplare ce nu va avea vreun efect deosebit asupra valorii de pe piață a materialului piratat. În plus, cantitatea materialului reprodus este minimă.

Articolul-profil redat în cuprins este un extras din cursul *Introducere în Jurnalism* al lui Carole Wall-Simmons prezentat la școala *Wornall Campus Notre Dame de Sion* din orașul Kansas.

Alte informații sunt adaptări ale lecțiilor predate pe durata Cursului Elementar de Jurnalism la școala Defense Information, din Fort George G. Meade, Md.

Câteva pagini principale ale unor ziare au fost găsite pe site-ul Newseum, www.newseum.org.

Toate fotografiile incluse în această carte au fost realizate de Zack Baddorf și Olivier Boulot.

În continuarea celor spuse, accesați <http://video.google.com/videoplay?docid=-1993368502337678412> pentru a urmări un videoclip despre preponderența genurilor în cadrul mass-media. Link-ul a fost oferit de Katrina Peck.